

Kada eilė Rusijai?

Komunistinei sistemai subankrutavus
Lenkijoje

Vytautas Meškauskas

Sutinkant, kad neramumus Lenkijoje sukėlė ne kokie 'disidentai' ar revoliucionieriai profesionalai, bet tik patys darbininkai, kurių naudai tariamai buvo sukurta visa komunistinė sistema, tuojau peršasi klausimas: kada tas pats atsitiks Sovietų Sąjungoje? Juk pagal jos pavyzdį tvarkosi visi jos satelitai. Lenkus, kaip ir kitus satelitus dar prilaikė pačių rusų baimė. Rusai, ką vaizdžiai parodė publikos laikysena Maskvos olimpijadoje, nemėgsta savo priverstinių sąjungininkų. Minios ten šalčiausiai sutiko rumunų, juodųjų, lenkų ir Rytų vokiečių (pagal tą eilę) geresnius pasirodymus. Galimas daiktas, kad rusai lygiai taip pat ramia širdimi šaudytų lenkus kaip afganus, tačiau ar jie taip pat šautų į savuosius?

Silpniausia sovietinės sistemos vieta yra gėrybių išdalinimas. Išjungus pasiūlų ir paklausos dėsnį, reikia pasikliauti planavimo aparatu, bet ir jis visų pirma tarnauja politikos reikálams. Tie, pavyzdžiui, reikalauja, kad tam tikro pirmo reikalingumo dalykai, būtų pigesni negu jų gamyba leidžia. Dėl to valdžia turi arba tam tikras prekes subsiduoti kaip buvo Lenkijoje su mėsa, arba versti žmones gaminti galimai pigiau. Tuo atveju į parduotuves išskirstomi, pvz., labai blogos kokybės batai, o geresnės kokybės galima tik gauti per kokias privilegijas, pažintis ar kyšius. Tokioje būklėje visai natūralu, kad atsiranda juodoji rinka. Neužmirškime, kad didelė dalis produkcijos eina karo reikálams.

The Economist samprotauja, kad Europinės Sovietų Sąjungos dalies gyventojai savo išsilavinimu maždaug pasiekė 1948 m. Vokietijos gyventojų lygį. Tas įgalino vadinamą 'vokiečių ūkinio atgimimo stebuklą'. Teoriškai ji galima būtų pasiekti ir Sovietų Sąjungoje po palyginti trumpo chaoso laikotarpio. Radikalėm ūkinėm reformom, toli pra lenkiančiom net jugoslavų, kurios būtų tam reikalingos, daugiausia priešinasi didžinė biurokratų — pla-

nuotųjų klasė, kuri, pasukus laisvo ūkio keliu, netektų savo darbo, privilegijų ir galimybių asmeniškai pasipelninti.

Reformų reikalas aiškus ir pačiam Krekliui. Taip Brežnevas savo paskutinėje kalboje prieš Afganistano įvykius prisipažino, kad trūksta pirmo reikalingumo prekių kaip muilo ir vystyklų, ir grąšino, kad jei taip tęsis toliau, reikės surasti kaltininkus ir juos nubausti. Bet kad kalta pati sistema, kuri tuos negėrumus turi iššaukti, jis dar neprisipažino.

Tam tikra laiką žmonės gali raminti, kad reikia viską pakęsti kuriam nors didžiam tikslui pasiekti. Bet po 60 metų sovietų santvarkos negali aiškinti tą patį. Esamoje būklėje Brežnevas ar jo įpėdinis netrukus turėtų eiti gulti su mintim, kad ko gero ryt jis gali būti nuverstas ir sušaudytas. (Faktas, kad su tokia mintim eina gulti beveik 2/3 viso pasaulio valdovų 159 dabar esančiose nepriklausomose valstybėse, yra mažą paguoda).

Galima, žinoma, prileisti, kad Kremliaus valdovai apsižiūrėjo, kad jiems sekasi tik raustis po kitų valstybių režimais ar užkariavimuose, ateityje pabandys išnaudoti tą savo 'kozirį'. Tuo atveju Afganistanas būtų tik pradžia. Pasisekimai tose srityse gali kurį laiką (Nukelta į 2 psl.)

JAV viceprezidentui Walter Mondale (dešinėje) lankantis Clevelande, tarp kitų jį pasitiko Lietuvių demokratų atstovas Jonas Nasvytis (kairėje) ir kandidatuojęs į kongresą iš 22 distrikto Denis Eckart (viduryje).

Viena diena prezidentinių rinkimų eigoje

JONAS NASVYTIS

Darbo dienos šventė Amerikoje yra sena tradicija. Žmonės poilsiauja, nes baigiasi vasara ir atostogos. Bet rinkiminiais metais, šis savaitgalis politiniams kandidatams būna tikra darbo diena, nes tada prasideda pats rinkimų įkarštis.

Praeitą pirmadienį Clevelande lankėsi JAV viceprezidentas Walter Mondale. Jis yra nuominuotas demokratų sąrašė, su prezidentu Carter kartu tai pačiai pozicijai.

Dirvos paprašytas, sutikau būti "reporteriu" ir trumpai duosiu tos dienos įspūdžius.

Clevelando aerodrome, maždaug 10 minučių laike pakyla ir nusileidžia du lėktuvai. Staiga apie 3:30 val. po pietų lėktuvų judėjimas sustojo; reiškia svarbus as-

muo atskrenda ir jo lėktuvui duodama pirmenybė nusileisti.

Horizonte pasirodo žibantis Air Force 2 viceprezidento lėktuvas ir sustoja specialiai numatytoje vietoje.

Viceprezidentą Mondale pasitiko Ohio valstijos senatorius Howard Metzenbaum ir Timothy Hagan, Cuyahoga apskrities Demokratų Partijos pirmininkas.

Po to jis pradėjo sveikintis su kitais žmonėmis, kviestais jį pasitikti, apsuptas saugumo valdininkų ir televizijos bei žurnalistų būrio.

Priėmimo eilėje, kurioje ir man teko stovėti, jis sveikinosi ir spaudė rankas, kaip kandidatams įprasta.

Po pasisveikinimo su viceprezidentu Mondale, aš jam priminiau, kad toje pačioje vietoje pirmą kartą susipažinome, ir tai buvo ta diena kai Cleveland Plain Dealer pasisakė už Gerold Ford kandidatūrą, o aš jam įteikiau laišką Lietuvių Demokratų Clevelando klubo parėmimą jo kandidatūrai.

Viceprezidentas Mondale man atsakė: "Jūs mums pagelbėjote ir mes laimėjome, aš tą atsimenu".

Po trumpos spaudos konferencijos aerodrome, palydovai ir reportaeriai keliavo į kongresmano Louis Stokes ruošiamą pikniką, trumpai kalbai ir rankų spaudimui su balsuotojais.

W. Mondale savo kalboje pareiškė, kad Amerikos žmonės — darbininkai yra

atsiekę savo darbu didelius nuopelnus visų žmonių gerbūviui pasaulyje.

Po kalbų ir rankų spaudimų visa palyda pajudėjo miesto centro link į tradicinį tautybių festivalį Oktoberfest.

Cia viceprezidentas buvo pasitiktas kongreso atstovės Mary Rose Oaker ir Ralph Locher, buvusio Clevelando miesto mero, o dabar esančio Ohio Vyriausio Teismo teisėjų nario.

Festivalyje Walter Mondale kalbėdamas pabrėžė pavyzdį darbo žmogaus, bet kurios profesijos, teisę siekti geresnio gyvenimo Amerikoje. Primindamas ką lenkai bando atsiekti streikuodami ir kad amerikiečiai jų siekimus remia. Toliau savo kalboje jis pareiškė, jog žmogaus teisės yra surištos ir su ekonominiu gerbūviu, ne vien laisvuose kraštuose, bet visame pasaulyje.

Išeinant iš festivalio minia žmonių veržėsi paspausti ranką viceprezidentui. Po to, mašinų vilkstinė grįžo į aerodromą.

Politinį komentatorių ir žurnalistų pripažinta, kad sen. H. Metzenbaum ir demokratų partijos pirmininko Hagan pasitikimas ir palydėjimas viceprezidento W. Mondale, kurie anksčiau rėmė sen. Kennedy kandidatūrą, yra įrodymas, kad demokratai mėgsta peštis per pirminius rinkimus, o po to vėl sueina ir bendrai stengiasi dirbti.

Tokia buvo darbo savaitgalio šventės diena Clevelande, prezidentinių rinkimų eigoje.

Dirvos koncerte rugsėjo 27 d. dainuos Vanda Stankienė ir jai akordeonu pritaras Ažuolas Stelmokas, kuris su savo orkestru taip pat gros šokiams.

Kas laimėjo Lenkijoje. — Ką reiškia 'streiko teisė' totalitariniame režime, kuriam priklauso visos įmonės ir kur 'priešvalstybiniai veiksmai' yra griežčiausiai baudžiami.

Rašant šias eilutes atrodė, kad kol kas didžiausias Lenkijos streikininkų laimėjimas yra teisė organizuoti savo unijas ir streikuoti. Bent kiek pažįstantis bolševikinį režimą į tai turėtų žiūrėti skeptiškai. Tiesa Gdanskio streiko vadas Lech Walesa, 37 metų elektrikas, gavo savo unijai tuščią kambarį su telefonu, kuris be abejo yra saugumo klausomas, o jo šiame krašte gyvenantis tėvas jau spėjo įsimašyti į priešrinkiminę kampaniją. Bet kai visi streiko vadai bus išrinkti į naujų unijų vadovybę ir tuo būdu bus išduoti saugumui, vyriausybė galės lengvai juos vienu ar kitu būdu likviduoti. Visa laimė, kad visi darbininkų reikalavimai ir prie geriausių norų negali būti vyriausybės patenkinti, nepakeitus sistemos ir be didesnės užsienio pagalbos. Darbininkų vadai gali būti nugriebti kaip grietinėlė nuo pieno, tačiau taip kaip jie dabar iškilo iš pačių darbininkų tarpo, kiti naujai iškils pakeisti likviduotus.

Žinia optimistai gali prieiti, kad svarbu ne tiek streikų rezultatai, kiek faktas, kad režimas sutiko kalbėtis, bet ne panaudojo jėgą. Kas leidžia manyti, kad ir jame yra padorių ar gudrių žmonių, kurie norėtų ligšiolinės totalinės diktatūros įsakymus pakeisti derybomis, siekiančioms daugiausia naudoti visiems. Sykį pradėjus eiti tuo keliu, jau nebėra kelio atgal ir todėl

Kada eilė Rusijai?

(Atkelta iš 1 psl.)

pateisinti trūkumus vartojų aprūpinime. Girdi, karas ar labai įtempta tarptautinė padėtis to reikalauja. Taikingoje atmosferoje tačiau sunku įsivaizduoti, kad lenkų darbininkų reikalavimai turėti didesnį žodį įmonių tvarkyme per nepriklausomas unijas ar kokias kitokias darbininkų tarybas, nesusilauktų atgarsio pačioje Sovietijoje. Apie trumpalaikius streikus iš ten jau seniau buvo žinių. Bet sykį darbininkai pradeda bruzdėti, sunku laukti, kad ir kitos jėgos, kaip inteligentija, nacionalizmas, (Lenkijoje — Katalikų Bažnyčia), nepradėtų kelti savo galvų ir reikalavimų, kurios apibendrinti galima vienu žodžiu: LAISVĖS!

šiai ar taip buvo pergyventas istorinis posūkis.

★

Sovietai, nors pavėluotai pranešė apie Gdanskio streiko galą. TASSas, žinoma, išvengė žodžio 'streikas', pavadindamas jį 'darbo sustabdymu'. PRAVDOS komentatorius Aleksej Petrov, kuris paprastai išreiškia Kremliaus nuomonę, kaltino 'anti-socialistines' jėgas sukursčius streiką — jis vartoja tą žodį —, kurios siekiančios nutraukti darbininkų ryšius su komunistų partija ir nustumti Lenkiją nuo komunistinio kelio. Jis taip pat kaltino streiko vadus palaikant ryšius su subversiniais centrais Vakaruose, siekiant padaryti nuostolius komunistų laimėjimams.

Ir be to buvo aišku, kad Maskva įvykiais Lenkijoje yra susirūpinusi. Šiuo metu ji greičiausiai neturėjo kito pasirinkimo, kaip sutikti su Lenkijos vyriausybės nuolaidom, tikėdamasi, kad praktikoje jos nebus pildomos.

★

Jei ir prileisti, kad Lenkijos darbininkai bus laimėję tam tikrų sistemos pakeitimų, tai dar nereiškia viso krašto geresnę ateitį. Jugoslavija yra daugiausiai nutolusi nuo klasinės komunistinės santvarkos, tačiau iki šiol ji klestėjo palyginti su kitom komunistinėm šalim tik dėka užsienio kreditų, kurių dabar nepajėgia atiduoti. Net laukiama, kad ji sekančiais metais oficialiai paskelbsianti negalinti mokėti nušimčių už paskolas ir prašysianti moratoriumo. Jos skolos siekiančios 15 bilijonų dolerių, Lenkijos netoli 20 bil. Pati Sovietų Sąjunga yra palyginti daug mažiau įsiskolinusi Vakarams — apie 10 bilijonų, Rytų Vokietija — 8,4 bil. Vengrija 7,3 ir Ru-

munija 6,7 bil. Šiuo metu Vakarų bankininkai yra nuostoję bet kokio entuziazmo dėl paskolų komunistiniams kraštams. Taip 25 Vakarų Vokietijos bankai sutiko duoti naują 674 milijonų paskola tik vyriausybės įtaigojimi. Toji paskola dabar pakibo ore. Be užsienio pagalbos darbininkų pragyvenimo lygis Lenkijoje ir kitose komunistiniuose kraštuose negali pakilti. O tai tik gali vesti prie naujų neramumų.

★

Paliekant lenkus kol kas ramybėje... Iš amžinų neramumų šaltinio — Artimųjų Rytų pasigirdo nauji šauksmai šventojo karo — Jihad — prieš Izraelį. 'Jihad' paradižiui nebūtinai turi reikšti karą, tai greičiau 'kova' ar net tik 'pastangos'. Faktinai būtų daugiau nuostabu, jei arabai be triukšmo priimtų Izraelio visos Jeruzalės paskelbimą savo sostine, pagreitintą naujokynų steigimą okupuotose teritorijose ir net, eina gandai, pasirušimus aneksuoti Golano aukštumą. Jungtinių Tautų Saugumo Taryba už Jeruzalės paskelbimą savo sostine Izraelį pasmerkė 14 balsų dauguma JAV susilaikius nuo balsavimo. Faktinai jos galėtų balsuodamos prieš pasiūlymą, jį vetuoti. Saudi Arabija, kuri iki šiol laikėsi nuosaikiai, pradėjo kalbėti apie 'jihad', o Libija su Sirija net paskelbė susijungiančios kovai prieš Izraelį.

Sirija jau bandė susijungti tris kartus su kitom arabų valstybėmis. Su Egiptu 1958 metais, su Libija, Egiptu ir Sudanu 1972 m. ir su Iraku 1978 m. Visos tos deklaracijos, susiduriosios su praktišku gyvenimu, paprastai nueidavo niekais. Tarp kitko Libiją ir Siriją skiria 500 mylių nuotolis!

■ Iš kitos pusės

New Yorke kilo nemažas triukšmas kai gubernatorius Carey JAV senatoriaus Jacob K. Javits vietą pavadino žydiška — 'a Jewish seat'. Su Jacob K. Javits dėl šios vietos varžosi 6 žmonės. Jų tarpe 4 žydai. Gubernatorius taip išsireiškė atsisakydamas išskirtinai paremti buv. burmistro John V. Lindsay kandidatūrą. Tas tokį pareiškimą apibūdino kaip priklausomą 'praeities tamsiems amžiams'. Ir New York Times vedamajame samprotavo, kad žmogaus tautybės ar kilmės iškelimas neturėtų dominuoti varžybose dėl vietos senate.

Iš kitos pusės žiūrint man atrodo, kad mūsų tautinę savimeilę labai maloniai nuteiktų, jei kas nors bent vieną vietą Illinoiso seimelyje ar bent Chicagos taryboje pavadintų 'lietuviška'. Mūsų nacionalizmas jaunesnis. Bet lengvai gali suprasti ir žydus. Jei esi kur renkamas, maloniau, kad jautiesi esąs tam postui kvalifikuotas, bet ne renkamas dėl savo kilmės. Lietuviai caro dumoje irgi nesudarė savo frakcijos, bet buvo pasiskirstę tarp rusų partijų. Martynas Yčas nebūtų galėjęs būti taip naudingas karo metu, jei nedalyvautų įtakingoje kadetų partijoje.

Žinia, šiuo laiku priimta didžiulis savo kilmės šaknimis vistiek kokios jos būtų. Nenorint smulkintis nustatant kurios tautos kilme didžiuojamasi, Amerikoje prisimintas graikų 'etnik', kuris reiškia pagonį, kiekvieno atveju: ne krikščionį ar žydą. Pirmiausia pradėta kalbėti apie 'ethnics groups', kurių paskiri nariai greitai pavirto 'the ethnics'. Akylus Amerikos socialės scenos stebėtojas H. Fairlie dėl to 1974 metais rašė Atlantic Montly žurnale: "Jei sakome, kad kas nors priklauso kuriai etninei grupei, apibūdiname tik vieną iš kalbamo asmens ypatybių. Pavadindami kurį žmogų 'ethnics' prileidžiame, kad tai yra svarbiausia jo charakteristika, kas jau skamba paniekiančiai."

vm

Ar šį kartą joms pasisektų sukelti rimtesnį arabų sąjūdį prieš Izraelį, tenka abejoti. Visų pirma turtingiausia arabų valstybė Saudi Arabija yra labai suintere-

suota taikos išlaikymu, lygiai, kaip ir gausiausias gyventojais arabų kraštas — Egiptas. Karas galėtų nuversti ten dabar valdančius režimus.

ATVYKĘ Į CHICAGĄ, BŪTINAI PASINAUDOKITE PROGA

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomėnė • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

GRĮŽTANT Į MOKYKLAS

Atostogos, nors ilgos, be-
matant prabėga ir štai da-
bar vėl visi mokytojai ir
mokiniai grįžta į darbus.
Tačiau pažvelgę į mūsų
spaudos puslapius, matome,
kad jie ir vasarą nenulei-
džia rankų. Vyksta kursai,
konferencijos, simpoziumai
jaunų mokytojų paruoši-
mui. Vyksta vasaros sto-
vyklos jaunimui, vyres-
niems skautams ir mažiems
skautukams-ėms. Ir taip vi-
sur net visą vasarą nesu-
stoja lietuviškas mokymas,
nesustoja skambėjusi lietu-
viška daina nors ir toli nuo
tėvynės.

Artėjant rugsėjo mėne-
siui milijonai vaikų grįžta
į mokyklas. Jų tarpe ir lie-
tuviukai, kurių laukia dvi
mokyklos: bendroji dėsto-
ma gyvenamo krašto kalba
ir lietuviškoji mokykla, ku-
rią lankyti jiems teks tikrai
šeštadieniais, kada kiti vai-
kai laisvai ilsėsis, su drau-
gais namie išdykaus. Ne-
nuostabu, jeigu ne vienas jų
tos antros mokyklos steng-
sis išvengti. Tėvams ne-
lengva bus įkalbėti, privers-
ti.

Kartu su pradėtais moks-
lo metais ateina ir didelės
problemos bei rūpesčiai pir-
miausia tėvams, gyvenan-
tiems toli nuo savųjų tauti-
nių mokyklų. Kuriems įma-
noma nors ir prie didelių
pastangų vaikus vežioti, jie
tą pareigą atliks, kaip dau-
gelis iki šiol atlikdavo. Ta-
pat problema laukia ir mo-
kytojų, aukojančių kiekvie-
ną šeštadienį, neskaitant
pasiruošimo namuose, be ko
geras mokytojas negali ap-
seiti.

Lituanistinės mokyklos
mokytojas yra idealistas,
aukojantis savo laiką, jėgas
aukščiausiam tikslui — tau-
tos ateičiai kurti, nes litua-
nistinių mokyklų siekimai
nėra išmokymas vien lietu-
viškai kalbėti. Šalia to, svar-
biausias mūsų mokyklų už-
davins yra tautinis auklė-
jimas. Mokytojo pašauki-
mas ne vien mokyti, bet
jaunose lietuviukų sielose
išugdyti gilius idėjinius ir
moralinius įsitikinimus, ku-
rių jie negauna svetimos
mokyklose ir kurių taip
trūksta šių laikų pasaulyje.
Yra puikiai lietuviškai
kalbančių vyresnių ir jau-

nesnių, bet lietuvių tautai
mirusių sielų. Yra dėl įvai-
rių priežasčių užaugusių
jaunuolių ir nemokančių tė-
vų kalbos, bet su didžiu en-
tuziazmu ieškančių savo
įgimtų tautinių šaknų ir
kartais pradedančių nors
pavėluotai mokytis lietuvių
kalbos, domėtis tautine kul-
tūra, o yra ir tokių, kurie
kaltina tėvus, kad neišmo-
kė laiku, tartum pavydėda-
mi savo vaikui dvasinio
turto.

Tai vis lietuvių mokytojų
pareigos, kokių neatlieka
nei vienos organizacijos
veikėjai. Todėl lietuvis mo-
kytojas išėivijoje vertas ne
vien mokinių tėvų didžios
pagarbos ir dėkingumo, bet
visos lietuvių visuomenės
dėmesio bei paramos. Kai
švenčiama motinos, tėvo
diena, vaiko metus, tai to
užsielpo ir mokytojas
tarptautine prasme, tai vie-
na diena metuose turėtų
būti skiriama pagerbimui ir
mokytojo, o mūsų atveju
tautos lietuviybės skleidėjo
svetimuose kraštuose.

Ir čia malonu priminti,
kad mūsų lituanistinėse mo-
kyklose daugiausia dirba
moterų, kurios ir namuose
šeštadieniais turi daug dau-
giau darbų atlikti už vyrus.
Sakoma, jog šeima yra pa-
grindinė auklėtoja. Tiesa,
šeima yra pagrindas, bet ji
nevisuomet pajėgi įkvėpti
tai, ką gali mokytojo auto-
ritetas.

Tėvai turi daug rūpesčių
vaikus šeštadieniais vežio-
ti, sudaro nemaža išlaidų ir
juo toliau, juo brangiau. Ne
visi materialiai pajėgia
nors ir labai stengtųsi at-
likti pareigą išėivijos tauti-
nio išsilaukymo prasme.
Mums laikas būtų suprasti,
kad lituanistinių mokyklų
išsilaukymas yra visos išėivi-
jos rūpestis lėšomis remti
ne vien patalpų ir priemonių
aprūpinimą, bet ir mo-
kytojų simbolinio atlygini-
mo pakėlimą, o taip pat ir
vežiojimo priemonių parū-
pinimą nepajėgtų šeimų
vaikams.

(eč)

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Vlado Šakalio išsiveržimas į laisvę...

Rugpjūčio 28 d. atskrido
į New Yorką iš okupuotos
Lietuvos slapta pasitraukęs
aktyvus kovotojas už žmo-
gaus teises Vladas Šakalis.

Pastebėjęs, kad visa eilė
jo pažįstamų ir nepažįsta-
mų kovotojų už žmogaus
teises įkalinama, suprato,
kad ir jo eilė ateina, ypa-
tingai tas išryškėjo po pa-
skutinio tardymo gegužės
mėn. gale.

Nors ir labai nenorėjo
trauktis iš Lietuvos, bet ži-
nodamas, kad pasilikęs bus
areštuotas ir izoliuotas ilgam
laikui tolimam Rusijos už-
kampyje, nutarė rizikuoti.

Pirmomis birželio mėn.
dienomis dingo iš Vilniaus.
Pabuvojęs keletą dienų įvai-
riose Lietuvos vietovėse iš-
vyko traukiniu į Leningra-
dą, o iš ten dar keletą stočių
į šiaurę. Apsirūpinęs būti-
niausiais reikmenimis ir
Suomijos žemėlapiu, iš vie-
nos geležinkelio stoties pės-
čias pradėjo kelionę vakarų
kryptimi.

Sovietinė Karelėja labai
retai apgyventa — vieni
ežerai, ežeriukai, upeliai ir
pelkynai. Nuo geležinkelio
iki Suomijos sienos — apie
200 km., iš kurių 60 km.
pasienio draudžiamoji zona.
Prie to dar 400 kilometrų
per Suomijos teritoriją. Ke-
liavimas per tokius pelky-
nus labai sunkus, per dieną
galima nueiti nedaugiau
kaip 20 km. Pasienio zonon
pašaliniam įeiti draudžia-
ma, vietos gyventojai, kur
tokių yra, turi specialus lei-
dimus. Kol pasiekė drau-
džiamąją zoną išsibaigė pa-
siimtas maistas, teko mai-
tintis žaliais grybais. Vie-
noje vietoje vos neužsoko
ant trijų kareivių pasienio
patrulio. Laimei bėglio jie
nepastebėjo. Pasirinkdamas
ėjimo kryptį padarė klaidų,
bet taip atrodė tik kurį lai-
ką iš pradžių. Vėliau išaiš-
kėjo, kad tai ir buvo ge-
riausias pasirinkimas. Šaka-
lys mano, kad jį lydėjo ste-
buklinga Apvaizdos ranka.

Pereinant Rusijos-Suomi-
jos sieną teko kelias valan-
das iš salelės į salelę plaukti
per gana šalto vandens eže-
rą. Padėjo ir tas, kad šiais
metais nepaprastai šilta va-
sara tam rajone, ko pasėko-
je vanduo buvo šiltesnis ne-
gu normaliai tuo metu.

Suomijoje surizikavo už-
eit į vienkiemį. Pataikė ant
gero žmogaus. Pasisakė,
kad esąs "leedu" (lietuvis).
Ūkininkas jį pavalgydino ir
dar duonos kepalą įdavė.

Pagalčiau, perplaukęs la-
bai sriaunią upę ties Kuko-
la, liepos 19 d. atsidūrė šve-
dijos teritorijoje. Kai priėjo
prie pirmo namo, tai iš jo
išsiriti bene dešimt vyrų
pamatytį žmogų nebepana-
šią būtybę. Jo akys ir ausys
buvo užtinusios nuo uodų
sukandžiojimų. Vienas net
šoko tikrinti ar jis kartais

neturi ginklo ar peilio. Kaip
sugebėdamas šakalys jiems
aiškino, kad jis lietuvis ir
prašė pakviesti policiją vis
bijodamas, kad nebūtų grą-
žintas atgal. Gailestingi
žmonės parūpino išbadėju-
siam įvairiausių valgių, bet
šakalys pats labai nustebė,
kad nieko negali praryt.
Trūko gerokai laiko kol jis
vėl pradėjo normaliai val-
gyti.

Po policijos apklausinėjimo
jis buvo apgyvendintas
vienam katalikų vienuolyne.
Iš ten susižinojo su New
Yorko apylinkėje gyvenan-
čia teta, ištekęsija už ame-
rikiečio. Jos vyras, Fred
Darey, rugpjūčio 21 d. nu-
skrido į švediją. Padedant
BALFo pirmininkei p. Ru-
dienei buvo sutvarkytas

greitas šakalio atvykimas į
JAV-bes.

Praleidęs kelias dienas
pas gimines ir draugus New
Yorko apylinkėje išvyko į
Washingtoną. Iš ten tikisi
artimoj ateityj aplankyti
Los Angeles lietuvis ir su-
sitikti su ten gyvenančiu jo
bendros kovos draugu Romu
Giedra.

Buvodamas New Yorko
apylinkėje svečiavosi pas
Lietuvos generalinį konsulą
Anicetą Simutį, buvusį
VLKko pirm. dr. J. K. Va-
liūną, matėsi su Pranciško-
nų Vienuolyno viršininku
kun. Andrieku, kun. dr. Gi-
džiūnu, "Darbininko" red.
kun. K. Bučmiu, New Yor-
ko Apygardos L. Bendruo-
menės pirm. Al. Vakseliu ir
kitais.

Šveicarijoje prisiminti persekiojamieji Lietuvoje

Bad Woerishofen, Va-
karų Vokietijoje, šv. Ulri-
cho vokiečių parapijoje kle-
bonaujantis lietuvis kuni-
gas Antanas Bunga š. m.
rugpjūčio 23 ir 24 d. suren-
gė savo parapijiečių maldi-
ninkų kelionę į dvi šveicarų
šventoves — Einsiedeln ir
Sachseln.

Benediktinų vienuolių ap-
tarnaujama puošni bažny-
čia išgarsėjo savo Dievo
Motinos stebuklinguoju juo-
du paveikslu, kurį kasmet
aplanko keli šimtai tūkstan-
čių maldininkų. Pati vietovė
pagal tą stebuklingą pa-
veikslą gavo "Maria Ein-
siedeln" pavadinimą ir yra
išgarsėjusi visame katalikų
gyvenamame pasaulyje.

Kun. Bungos vadovauja-
moji maldininkų grupė at-
vyko keliais autobusais. 11
val. prasidėjo pamaldos, ku-
rias laikė šv. Sosto kūrijos
kardinolas Antonio Samorė,
nuoširdus lietuvių tautos
bičiulis ir uolus Lietuvos
reikalų gynėjas. Asistavo
Vakarų Europos lietuvių
vyskupas dr. Antanas Dek-
snys. Per italo kardinolo ir
lietuvių vyskupo celebra-
jamas iškilmingas šv. Mi-
šias prisiminta už tikėjimą
persekiojamieji, ypač Lietu-
voje.

Pasibaigus neišdildomą
įspūdį dalyviams paliku-
sioms iškilmėms bei mal-
doms, Einsiedelne, maldi-
ninkai išvyko į Sachseln vie-
tovę, Obwaldeno kantone.
Čia penkioliktame šimtme-
tyje gimė ir savo šventu
gyvenimu pasižymėjo brolis
Klaus, didžiai garbinamas,
šventojo vardą pelnęs, švei-
caras atsiskyrėlis.

Taip pat Sachselno baž-
nyčioje pamaldas už ken-
čiančius dėl tikėjimo laikė
kardinolas Samorė ir vys-
kupas Deksnys. Pietų metu
Lietuvos Diplomatinės Tar-
nybos narys Dr. A. Gerutis

pasveikino dalyvius šveica-
rijoje įsikūrusių lietuvių
vardu ir ypač širdingai pa-
dėkojo kardinolui Samorė
už jo pastovų palankumą
lietuvių tautai. Kalbėtojas
priminė, kad šiandien aukš-
tas kardinolo pareigas ei-
nantis šv. Sosto dignitorius
puikiai pažįsta mūsų kraštą
bei jo žmones, nes nuo 1932
iki 1938 metų beveik šešis
metus išbuvo laisvoje Lie-
tuvoje, kur dirbo nunciatū-
roje ano meto laikinojoje
sostinėje Kaune. Kalbėtojas
prašė kardinolą ir toliau ne-
užmiršti lietuvių tautos ir
padėti jai jos dabartiniuose
varguose.

Grįždamas į Romą, kard.
Samorė aplankė Keturių
Kantonų paežeryje esantį
Ingenbohlio šv. Kryžiaus
seserų vienuolyną, kur dar
šiandien tebegyvena bei te-
beveikia kelios lietuviškos
vienuolės.

Su Ingenbohliu siejasi
svarbus įvykis lietuvių tau-
tos religiniame gyvenime.
Šio šimtmečio pradžioje ke-
los lietuviškos lankė ten
esančias mokyklas ir pasi-
ruošė vienuolių pašauki-
mui. Išvykusios į Jungtines
Amerikos Valstybes, jos
1907 m. ten įsteigė šv. Ka-
zimiero seserų kongregaci-
ją, kurios narės kazimirie-
čių vardu sėkmingai veikė
Lietuvoje valstybės nepri-
klausomybės laikais.

OPPORTUNITY FOR PHYSICAL THERAPIST

We have a challenging career oppor-
tunity for a licensed Physical Thera-
pist to work with multi-handicapped
mentally retarded students in a
school setting in the greater Cleve-
land area 9½ months per year as
part of an interdisciplinary team. Ex-
cellent salary and fringe benefits are
available. All replies are kept confi-
dential. Please contact CUYAHOGA
COUNTY BOARD OF MENTAL RE-
TARDATION, 1050 Terminal Tower,
Cleveland, Ohio 44113, 216-241-8230.
Attn: Personnel, Equal Opportunity
Employer, m/f/h.

(32-39)

Sukaktys, kurių nešvenčiame...

(4)

Paskutiniuose keliuose Dirvos numeruose, peržvelgę Skautų Brolijos Chicago Lituanicos tunto 1979 m. pas amerikiečius užregistruotų draugovių sukaktį, priėjome išvados, kad lietuvių skautų vienetams registruotis pas amerikiečius skautus ypač šiandien rimto pagrindo nėra.

Juk turime savo organizaciją, Vokietijoje po karo atkurtą Lietuvių Skautų Sąjungą, kuri nuo 1963 m. yra JAV-se juridiniai įteisinga ir naudojami eile įstatymais garantuotų privilegijų. Šiandien Sąjunga yra stipri, gana gerai organizuota ir materialiniai prasi-gyvenusi: 1979 m. pradžioje gražiai pravestame Sąjungos Suvažiavime viena dalyvė lengvai suskaičiavo šimtą tūkstantinę dolerių sumą. Jokių pašalinių trukdymų savajai veiklai negirdime ir neįsivaizduojame. 1980 m. gegužės mėn. įvykusiame Sąjungos Tarybos dviejų dienų posėdyje buvo kar-tojami ir akcentuojami lietuviškosios skautybės tikslai, apie kuriuos labai šiltai atsiliepė pvz., Draugo veda-masis. Dar yra charakteringa, kad vien tik Brolijos vienetai registravosi tiek tolimesnėje praeityje, tiek 1979; Lietuvių Skaučių Sesi-rija iki pat šių dienų apsiėjo be registracijos pas amerikietes skaites...

Keista, kad Brolijos vie-netų registracijos būdu ieš-kome tampresnių ryšių su amerikiečių skautais ypač šiuo metu, kai turėtume glaustis arčiau savųjų, sa vosios visuomenės, stiprin-ti lietuviškosios skautybės lietuviškąsias pastangas.

Keista, kad lietuvių vi-suomenės ištekliai (LSS, būdama lietuvių visuome-nės organizacija, lietuvių visuomenei privalo kaupti savo veiklos dėmesį), pra-dedant nario mokesčio pini-gais ir baigiant mūsų jau-nimo ugdymu lietuvių bei svetimoje aplinkoje, yra da-linami amerikiečiams skau-tams be aiškos, apčiuopiamos naudos mums patiems. Akcentuoju, kad eina kalba apie naudą, o ne apie pato-gumą: didelės naudos tikrai nėra, o patogumas — nu-važiuoti į arčiau esančią stovyklavietę — sutiksiu, yra.

Keista, kad trys LSS aukščiausio vadovybės or-gano išrinktieji vadovai — LSS Tarybos Pirmininkas bei du Tarybos Pirmijos na-riai — šiuo metu turi pa-reigas BSA "Common Com-mittee", lyg tai darbo, rū-pesčio bei pasireiškimo vei-klos neužtektų LSS reika-luose... Teigsiu, kad šis neskanus reiškinys ribojasi potencialiu interesų kon-flikto, galbūt lojalumo sto-ka Lietuvių Skautų Sąjun-

Antanas Dundzila

gai ir gal net galimu prasi-žengimu šio krašto įstaty-mams (— pvz., Delaware valstybės įstatymai reika-lauja iš organizacijos direk-torių tarybos nario "undivided loyalty to the corpo-ration"). Šis reiškinys bai-giasi paprastos nuovokos stoka einamose pareigose. Lauktina, kad LSS vadovy-bės organų nariai iš BSA vadovybės pasitrauktų, as-meniškai, individualiai ga-lima skautauti visur, kur tik tave priima, bet netin-ka eiti vadovaujančių pa-reigų dvejose organizacio-se, ypač kai viena organi-zacija palaipsniui yra jun-giama į kitą.

Neneigiant asmeninės in-divido laisvės, yra visiškai suprantama, kad susidomė-jęs, laiko ir jėgų turintis in-dividas, asmeniškai gali pri-klausyti ir lietuviams ir amerikiečiams ir latviams ir lenkams ir ukrainiečiams skautams, o privalo dar ir mūsų Skaučių Sesi-rijai — visiems, kas tik jį priims. Daugelis priklausome ke-lioms profesinėms organiza-cijoms, jei tik turime lai-ko, noro, naudos, išteklių ir esame kvalifikuoti joms priklausyti. Tačiau nėra reikalo ir net netinka imti mūsų organizuotus, seniai veikiančius vienetus ir juos in corpore įrašyti į kitas organizacijas. Kam tada renkama tokia šauni mūsų organizacijos vadovybė, jei jos veikla, teikiama kryp-tis, ryšiai su padaliniais ir t.t. yra mūsų pačių vadovų rankomis painiojami pri-klausomybe kitiems?

Reikia suprasti, kad lie-tuviškoji skautybė dabarti-nėse aplinkybėse turi ypa-tinę uždavinį lietuvių vi-suomenėje ir kad amerikie-čių skautų organizacija lie-tuvių visuomenės interesų nepuoselėja ir nepuoselės: amerikiečiai skautai veikia grynai amerikiečių visuo-menės tikslams ir intere-sams, kurie, savaime su-prantama, yra kilnūs ir rei-kalingi Amerikai, bet taip pat subordinuoti tik ameri-kiečių visuomenei. Mūsų et-ninės mažumos — kelių de-šimčių tūkstančių sauja-lės — didieji rūpesčiai in-intensyvumas lietuviškiesiems reikalams labai daug kuo skiriasi nuo amerikie-tiškųjų, tad visomis savo jėgomis privalome savuo-sius saugoti, bet ne skal-dyti ir sklaidyti amerikie-čių panašiose organizacio-se. Prisiminus D. Eidukie-nės, D. Surdokienės, E. Korzono 1980. V. 17 d. Chi-cagoje LSS Tarybos posė-dyje pasakytas mintis (Dir-va, Nr. 21, 1980. V. 22) apie lietuviškosios skauty-bės tikslus bei rūpesčius,

atidžiau pažvelgus į užjū-riuose per tris dešimtme-čius nueitą kelią, matant Skaučių Sesi-rijos ilgalai-kę laikyseną, pagaliau ir 1980. V. 17 Sąjungos Ta-rybos bendruosius nutari-mus, žvelgiant į eilę kitų duomenų — registracijos pagrindams, ypač šiuo me-tu, nėra ir negali būti vie-tos.

Taigi atėjo ir, turbūt, praėjo sukaktis, kurios ne-švenčiame. Siūlau iš ameri-kiečių skautų organizacijos Chicago Lituanicos viene-tus atitraukti (Chicago taip jau yra padarius bent kar-tą ar kelis kartus praeity-je), o po metų laiko šio "atsiregistravimo" metines šauniai, viešai atšvęsti.

(Pabaiga)

RN'S

NURSING OPPORTUNITIES
Head Nurse Oncology
 7 A.M.-3 P.M.
Staff Nurses, Med-Surgical Unit
 7 A.M.-3 P.M.
RN Step Down Unit
 11 P.M.-7 A.M.
Excellent Wage/Benefits
Contact Personnel Dept.
 252-4081
DETROIT OSTEOPATHIC HOSPITAL
 12523 THIRD AVE.
 HIGHLAND PARK, MICH.

ROLL FORM OPERATION SETUP/OPERATORS

HAWORTH, INC. has an immediate opening for a roll form setup/operator for our Douglas, Mich. plant.

The successful applicant will have a minimum of one year of specific experience in the operation and setup of roll form equipment.

Demonstrated mechanical aptitude and the ability to read blue-prints are required. A background demonstrating ability to adjust and operate to roll form machinery to meet very close tolerances is necessary.

In return, HAWORTH offers both wages and fringe benefits which the applicant will find attractive.

To apply, send a resume to, or complete application form at:

INDUSTRIAL RELATIONS OFFICE

HAWORTH

OFFICE INTERIOR SYSTEMS
 545 East 32nd Street Holland, MI 49423

An Equal Opportunity Employer

(36-39)

CUTTING FOREMEN

Are you an experienced supervisor anxious to run your own cutting department? Are you familiar with cold saws, large shears and tape-controlled Oxy-fuel and Plasma cutting machines?

If you are a "Take Charge" individual and want to become part of a management team, this may be the position you have been looking for. We offer excellent wages and a full benefit package. If you qualify and are interested contact WILLIAM NEWHOUSE Personnel Manager.

PATERSON-LEITCH CO.

900 East 69th Street

Cleveland, Ohio 44103

216-881-5400

an equal opportunity employer

VIENUOLIKA DIENŲ LIETUVŲJE DVI KELIONĖS Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ BŪNANT LIETUVUJE 11 DIENŲ.

I Kelionė — rudenį: spalio 1-16. 16 dienų kelionė, iš jų 11 dienų Lietuvoje, 2 Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,349.00

II Kelionė — žiemą: gruodžio 20 — sausio 4. 16 dienų kelionė, iš jų 11 dienų Lietuvoje, 2 Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,349.00

III Kelionė — vidury spalio: spalio 12-22. 11 dienų kelionė, iš jų 6 dienos Lietuvoje, Varšuvoje ir 1 Frankfurte\$1,049.00

Keliaujama Lufthansa lėktuvais iš Bostono ir New Yorko. Kainos skrendant iš šių miestų. Papigintos kainos galimos ir iš kitų miestų suderinant su šiais skridimais.

Vietų skaičius ribotas. Iš anksto rezervuojant yra garantija gauti vietą. Rezervacijos ir informacijos reikalais kreiptis:

BALTIC TOURS
 8 WHITE OAK ROAD
 NEWTON, MA. 92168
 (617) 969-1190

Daromi giminių iškviatimo dokumentai.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Apie lietuvių dailę ir dailininkus

Dailininko Juozo Bagdono tapybos kūrinių paroda įvyks š. m. rugsėjo mėn. 13-14 d.d. New Yorke, lietuvių Kultūros židinyje.

Ta proga kreipėmės į dailininką prašydami pasidalyti mintimis su Dirvos skaitytojais apie šių dienų dailės aktualijas, o taip pat apie lietuvių dailę ir dailininkus gyvenančius ir kūriančius laisvajame pasaulyje.

— Savo laiku spaudoje esate kalbėję apie avangardinį meną, ypač jo abstraktinėje formoje. Jau ilgoką laiką gyvenate New Yorke, visų menų centre. Ką galėtumėte pasakyti apie dabartinę dailę, jos naujas apraiškas ir ateities kelius.

— Apie New Yorką yra kalbama, kaip apie dangoraižių ir naujų idėjų miestą. Reikia pripažinti, kad tai dalinai teisingas teigimas. Taip jau nutiko, kad po II Pas. karo iš pavargusios ir senstėjusios Europos kultūros centrų įvairių menų kūrėjai, nostalgikai žiūrėjo į Amerikos kontinentą, kaip naujų kūrybinių kelių ieškojimo, ateities ateities oazę. Dar prieš karą, ir karo metu, dėl politinių priežasčių keliasdešimtis ryškiausių moderniojo meno atstovų atvyko į Ameriką ir daugumoje sustojo New Yorke. Kai kurie iš jų buvo Berlyno ir Paryžiaus modernaus meno eksperimentų dalyviai, jo sekėjai, ir bendrai naujų formų, naujų išraiškos būdų mene ieškotojai. Ir amerikoniai, kurie prieš karą gyveno tuose meno centruose grįžo namo su naujomis idėjomis ir nauja menine samprata.

Suprantama, — tuo metu Amerika buvo turtingiausias, ramiausias ir saugiausias kraštas pasaulyje. Amerikoniai turtingi ir užsižmonės, o menas, — patinka kam ar nepatinka yra turtingų ar bent pasiturinčių žmonių privilegija. Jau nuo šio šimtmečio pradžios Amerika buvo žinoma, kaip didžiausių meno kolekcionierių kraštas. Iš tų privačių kolekcijų susikūrė Amerikos muziejai, kurie šandiena gali didžiuotis geriausiais meno rinkiniais pasaulyje. Tik gal Paryžiaus Luvras gali lygintis su National Gallery Washingtono ir Metropolitan muziejum New Yorke.

Galima filosofuoti, galima eksperimentuoti, galima

turėti tonais naujų idėjų, betgi jų įgyvendinimui reikalinga turėti ekonominių resursų. Tuščiom kišenėm vaikščiojantys genijai, pasi- lieka genijais tik sau.

Po II Pasaulinio karo sugriauta ir nuskurdinta Europa negalėjo sudaryti reikiamų sąlygų dailės ir apskritai kultūrinių vertybių kūrybai, todėl Amerika, ir ypač New Yorkas perėmė pirmavimą pasidarydamas visų menų pasauliniu centru. Europoje betgi neviskas buvo nutylė, neviskas buvo sunaikinta, — nes jeigu galima sugriauti miestus, sunaikinti ir ekonomiškai nuskurdinti kraštus, betgi negalima visai sunaikinti žmonių kūrybinių galių. Naujų idėjų, naujų dailės formų ieškojimas nors ne taip intensyviai vyko ir Europoje. Ir tai natūralu, nes modernaus meno tėvynė buvo Europa. Europoje, o ne kur kitur gimė ir abstraktinė dailė. Impresionizmas ir po jo sekę kiti stiliai buvo vakarų Europos produktas, tuo tarpu abstraktizmas atėjo iš rytų Europos.

V. Kandinskis ir mūsų M. K. Čiurlionis buvo rytų europiečiai. Kam priklauso pirmenybė, — V. Kandinskiui ar M. K. Čiurlioniui, meno istorikai tą pirmenybę atiduoda V. Kandinskiui. Betgi ta pirmenybė nėra paremta tikrove, tai daugiau privilegija, kurią V. Kandinskis prisiėmė su malonumu.

Kai 1945 metais Šveicarijoje, Kunststalle, Berne, buvo suruošta šveicariškos kilmės dailininko Augusto Giacometti apžvalginė paroda, — parodos kataloge Dr. Franz Meyer štai ką rašo: Mažai žmonių žino, kad visai pabaigoje 19 šimtmečio ir pradžioje 20-tojo jau buvo abstraktinės tapybos pavyzdžiai.

Abstraktios formos tapybos yra davę taip vadinamos Jugendstil grupės tapytojais Miunchene, ir Balt Tshurlianis — Čiurlionio paveikslai, — daug anksčiau kaip žinomoji V. Kandinskio abstrakti akvarėlė datuota 1910 metais. Dr. Franz Meyer iškelia šį faktą todėl, — kadangi minėtoje parodoje be konvencionalios A. Giacometti tapybos buvo eksponuota ir jo lyrinės abstrakcijos kūrinių. Tad abstraktine dailės forma ne tik atėjo iš rytų Europos, bet ir jos pradininkas yra lietuvis M. K. Čiurlionis, — nežiūrint jo simbo-

JUOZAS BAGDONAS

Kompozicija (aliejus).

liniai filosofinės tematikos. Čia susiduriame su rusų avangardiniu menu, kuris aktyviai reiškėsi pačioje 20 šimtmečio pradžioje, — iki revoliucijos ir dar ne kuri laiką po revoliucijos.

Suprantama, Čiurlioniui buvo pažįstamas rusų avangardinis menas, jis buvo įsijungęs į tą sąjudį. Gaila, kad lietuviai dailininkai Čiurlionio amžininkai, kurie stovėjo arčiau to sąjudžio ir jį neįsijungė ir nebandė dirbti modernaus meno srityje. Jeigu anuo metu vienas kitas lietuvis dailininkas būtų pasekęs modernaus meno kelią, šiandiena lietuvių dailė būtų turtingesnė.

Grįžtant Amerikon, reikia pažymėti, kad 1950-60-1970 metai buvo avangardinės dailės, ypač abstraktinės formos vystimosi ir brendimo laikotarpis. Tame laikotarpyje abstraktinis ekspresionizmas ir kiti panašūs stiliai pasiekė aukščiausią laipsnį. Buvo eksperimentuojama ne tik formose, bet taip pat ir idėjose, ieškant jų sintezės, kuri išreikštų gyvenamo laikotarpio dvasines aspiracijas.

Tame pat laikotarpyje Amerika gyveno intensyvių Achnologinių ieškojimų ir naujų atradimų dvasioje. Technologijoje taip pat buvo eksperimentuojama galima sakyti galvotrukščiais. Visas šis kontinentas ieškojo ne tik naujų techniškių atradimų, bet taip pat ir naujų žmogaus dvasinės kultūros, — dvasinių galių išreiškimo galimybių nau-

jomis formomis. Visais laikais dailininkai ieškojo naujų išraiškos būdų. To pasekoje susiformavo ir impresionizmas, po impresionizmas, kubizmas ir kiti stiliai. Tame 30 metų laikotarpyje randame daug įvairumo dailės formose. Visos srovės ir srovelės savo pagrinde atsiremia į abstraktą.

Paskutiniu laiku yra pasirodęs taip vadinamas naujasis realizmas, kuris daugumoje yra paremtas komercinio ir reklaminio meno elementais.

Abejotina ar ši nauja srovė išliks ilgesnį laiką ir ar suras didesnį sėkmių pasėkėjų.

— O kaip yra su lietuvišiais dailininkais, ar jie yra įsijungę į tą modernaus meno judėjimą?

— Lietuviai dailininkai — profesionalai išsiskleidę po visą pasaulį, gyvendami įvairiuose kraštuose natūraliai yra veikiami supamos aplinkumos. Kai girdime pageidavimų ar net reikalavimų, kad lietuvių dailininko kūryboje turi atsispindėti mūsų tautinis charakteris ir aspiracijos, — yra netikslus ir praktiškai neįgyvendinamas reikalavimas. Pirmiausiai kūrėjas yra ir turi būti laisvas. Laisvas savo idėjų reiškime ir laisvas pasirinkti priemones toms idėjoms įgyvendinti. Iš praktikos žinome, kad įsakymas ar pageidavimas, kaip kūrėjas turi kurti nepasiteisino. Taip vadinamas socialistinis realiz-

mas nuskurdino mūsų dailininkų kūrybą okupuotoje Lietuvoje. Be to, reikėtų pasvarstyti ar vyresnio ir vidutinio amžiaus dailininkai, palikdami kraštą išsinešė suvoktą tautinės dailės sampratą? Ir ar iš viso tokia buvo? Ramstymosi mūsų liaudies menu, ir norėjimas rasti būdų pritaikyti individualiai dailės kūrybai yra saldžiai kutenantis nesusipratimas. Savo liaudies meną, amžių bėgyje turėjo visos tautos. Kuris dailės kūrinys yra italų, prancūzų ar flamandų, juk atskiriame ne dėlto, kad jame būtų jų liaudies meno elementų.

Tautinis charakteris individualioje kūryboje išryškėja kūrėjo sąmoningu savo prigimties supratimu ir sugebėjimu tą supratimą išreikšti pasirinktoje idėjoje, formoje ir medžiagoje, o ne sekimas primityvo ar jo imitacija. Nežiūrint kaip kūrėjas bebūtų užvaldytas savo vidaus pasaulio, — aplinkumos veikimas neišvengiamai turi įtakos į jo kūrybą. Aplinkumos kaita įtaigoja kūrėjo mintis, idėjas bei išraiškos priemones.

Tad ne sekimu ar pamėgdžiojimu liaudies primityvo pajėgumu ir sugebėjimu, — bendrų kultūrų rėmose pristatyti savo kūrybą kaip lietuvių, — kaip tautinę. Lietuviai dailininkai laisvame pasaulyje tuo keliu ir eina, sukurdami brandžių ir aukštos vertės dailės kūrinių. Lietuviai dailininkai — profesionalai įsijungę į (Nukelta į 6 psl.)

Australijos lietuviai

ANTANAS LAUKAITIS

VITALIS ŽUKAUSKAS AUSTRALIJOJE

Paskutiniąsias kelias savaites Australijos lietuviai turėjo progos ir vėl pasijuokti ir su dideliu malonumu pasigėrėti svečio iš New Yorko, Vitalio Žukausko, sceniniais pasirodymais. Nors australiečiai lietuviai, nuo humoristinio Vitalio juoko ir nesusergo taip, kaip kad suserga kai kurie Naujosios Gvinėjos vietiniai gyventojai, nuo to net mirdami ir tikrai nereiks mums šauktis garsaus mūsų tyrinėtojo daktaro S. Žygo, kuris surado šios ligos pirmuosius duomenis ir pasidarė pasaulio garsenybė, tačiau, vakarai su Vitaliu buvo labai puikūs.

Į Australiją, kaip pasisakė pats V. Žukauskas, grįžo antrą kartą, nes pasiilgo jis australiečių (ir šį kartą jau be humoro), panoro truputį atsigauti nuo vasariškų New Yorko karščių, o oras pagal jį, čia žiemą geresnis, negu ten vasarą, akį prabaltinti nuo vietinių juodumų, nebijant, kad kas tavę užpuls, atims laikrodį ir pinigų ir, svarbiausiai, jo noras buvo pralinksinti žiūrovus, kad jie nors valandėlei pamirštų visus savo rūpesčius ir savo širdis pralinksmintų sveiku humoru. Ir, reikia pasakyti, mūsų svečias šį visą savo norą atliko labai gerai. Visuose miestuose, kur jis tik turėjo savo pasirodymus, klausytojų buvo pilnos salės. Džiaugėsi, juokėsi ir net verkė jie, klausydami kai Vitalis savo humoru vanojo žmonas, moteris, politikus, žinoma ir vyrus, neatsilikdamas ir nuo vieno žmogaus įscenizuotų operų, kas sukėlė didelį klausytojų pasigėrėjimą ir visuose savo pasirodymuose jis buvo labai mėgiamas ir populiarus.

Jeigu vakaruose mes turime daug iškilusių solistų, teatralų ir kitų menininkų,

Apie lietuvių daile...

(Atkelta iš 5 psl.)

vakarų kultūrą ir kurdami jos aplinkumoje neatsilieka nei idėjų nei formų įvairume nuo kitų tautų dailininkų, o dažnai juos ir pralenkia. Tik reikėtų pasirūpinti, kad tie kūriniai būtų reikiamai pristatyti ne tik savie, bet ir svetimiesiems. Pristatymas dailės kūrinių yra komplikotas dalykas, reikalaujantis nuolatinių pastangų, planavimo, aplinkybių sudarymo ir taip pat ekonominių resursų.

Gaila, kad iki šiam laikui tuo reikalu nieko nebuvo daroma, — net neužsiminama, kad reikia daryti.

kurie džiugina ir linksmina plačiai pasaulyje išsiblaškiusius tautiečius, tai tikrai, neapsiriksiu pasakydamas, kad humoristinio žanro artistų, kaip kad yra V. Žukauskas, mes turime jį, gal tik vieną. Ir jis nėra eilinis artistas, bet plačiai žinomas ne tik Amerikoje, Kanadoje, bet taip pat Europoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje.

Gimęs Kaune ir ten baigęs Kauno jėzuitų gimnaziją, jis studijavo filosofiją Vyt. Didž. Universitete, tuo pačiu lankydamas ir Kauno Valst. Teatro dramos studiją ir teatre bei Valst. Radiofone pradėjo savo vaidybos karjerą. Palikęs Lietuvą, jis savo vaidybos ir režisūros studijas toliau gilino Vienoje ir Amerikoje. Be savo nuolatinio darbo New Yorke, kur jis su savo šeima gyvena, gausių gastrolių (vien tik į Chicago jis buvo kviečiamas 25 kartus), jis yra lietuvių dalykų lektorius New York University, Washington square ir Sacred Heart University, Bridgeport, Conn. Be to dažnai dalyvauja įvairiose lietuviškose radijo valandėse ir

kituose lietuviškuose ir tautiniuose pasirodymuose.

Po puikaus pasirodymo Sydnejuje, Sydnejaus LB valdybos pirmininkas dr. A. Mauragis, gausiai susirinkusių klausytojų vardu nuoširdžiai padėkojęs mielam svečiui už jo puikų pasirodymą ir įteikdamas jam atminimo dovaną, tikrai išširdies išreiškė visų sydnėjiečių lietuvių norą, pasakydamas, kad sekantį kartą jau gal nereiks mums laukti penkerių metų, kol mes ir vėl galėsime pamatyti Vitalį ir pasidžiaugti jo, iki ašarų džiuginančiu, humoru.

PAMINĖTAS DARIUS IR GIRENAS

Liepos mėn. pabaigoje Sydnejaus šauliai gražiai paminėjo mūsų žuvusius paminėjo mūsų žuvusius didvyrius Darių ir Girėną. Po iškilmingų pamaldų, kurias atlaikė Sydnejaus klebonas kun. P. Butkus, ta proga pasakydamas ir pritaikintą pamokslą, kai choras "Daina" savo giesmėmis suteikė pamaldoms iškilmingumą. Oficialus minėjimas buvo Lietuvių Klubas, kurį atidarė šaulių kuopos vadas S. Pačėsa, pakviesdamas visus pagerbti Atlanto nugalėtojus minutės atsistojimu. Kun. P. Butkui sukalbėjus invokaciją, gerai paruoštą skaitė

dr. A. Mauragis, kai savo ir kitų autorių poeziją skaitė: J. A. Jūragis, K. Ankus, D. Ankienė ir pabaigai, P. Viežinto vadovaujamas šauliųramovėnų vyrų choras padainavo kelias dainas. Šis gražus Dariaus ir Girėno minėjimas buvo baigtas Tautos himnu.

BENDRUOMENĖS SUVAŽIAVIMAS

Šių metų pabaigoje Adelaidėje vyks Australijos Lietuvių Dienos, kurių metu be visų kitų kultūrinių ir meninių parengimų, vyks ir bendruomenės atstovų suvažiavimas. Kaip sako Melbourne Apylinkės energingas pirmininkas Alb. Pocius, kurio pastangomis Melbourne ir visoje Viktorijoje, neskaitant Federalinio Parlamento ir net pačio ministerio pirmininko, lietuvių ir Lietuvos vardas yra plačiai išgarsintas, jau pats laikas yra mums pakvesti suvažiavimų dienvakšes. Pirmiausiai turėtų būti pakviesti visų jaunimo organizacijų atstovai, padarant jiems savo pranešimus. Veteranams retėjant, būtinai turi būti įtrauktas jaunimas, kuris, baigęs jau čia mokslus, yra labai bendruomenei reikalingas. Jaunimas į lietuviškas organizacijas, kaip sako A. Pocius, ateina per lietuviškas mo-

kyklas, todėl labai didelis dėmesys turi būti atkreiptas į jas. Ne jaunimas sukūrė taip vadinamas "Generacijų skirtumus", bet vyresnieji, saugodami savo, statutus ir bijodami atsistoti prie vieno stalo su jauniu. Tikėkimės, kad šio energingo pirmininko ir jaunimo draugo teisingi žodžiai ras atgarsį Krašto Valdyboje ir ateinantieji bendruomenės susirinkimai įgaus kitokį ir daugiau jaunatvišką atspalvį.

TUBING UPSETTING & THREADING LINE

Experienced Person
Wanted

Person with forging experience will be considered. Lucrative salary plus performance bonuses. Must be willing to relocate to Southwest area. Anyone wishing to apply contact:

MIKE VOILES
512-278-7111

EOE M/F

ENGINEERS

CHIEF DIE CAST ENGINEER

EXPERIENCED IN ALL PHASES OF DIE CASTING. CONTACT R. K. GIBBS

GIBBS DIE CASTING ALUMINUM CORP.

502-827-1801

Henderson, KY. 42420

Equal Opportunity Employer M/F (36-40)

TOOL & DIE MAKER

Are you looking for a better career opportunity? Do you like a pleasant work environment? Would you want to work in a new plant of an established and growing company?

We at WABASH AUTOMOTIVE COMPONENTS IN FT. WORTH, TEXAS, have an opening for an experienced DIE MAKER. We need someone with 3 to 5 years experience who can build dies from prints, improve our existing dies, and help resolve die problems on production equipment.

We offer an excellent starting wage, insurance, a profit-sharing retirement plan, a career opportunity and other benefits. ALSO

RELOCATION

REIMBURSEMENT

APPLY CALL OR WRITE TO:

WABASH INC.

810 N. CASS ST.

WABASH, INDIANA 46992

219-563-3111

Equal Opportunity Employer (36-39)

Opportunity for Journeyman

TOOL & DIE MAKERS

With a heavy grinding experience. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.

\$15.00 per hour for qualified men. Steady work and all fringe benefits.

APPLY CALL OR WRITE TO:

VERSATILE ENGINEERING

1611 W. 135th Street

Gardena, Ca. 90249

213-532-6044

(28-37)

WANTED EXPERIENCED SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced, factory sewing machine operators to fill available sample making positions. Steady 5 day week.

APPLY IN PERSON

BRIDAL ORIGINALS INC.

1717 OLIVE ST.

ST. LOUIS, MO.

or call for appointment 314-438-0570

(29-38)

EXPERIENCED

HOUSEKEEPERS

Needed for high rise condo. Day & evening shift. At least 3 years professional experience required. Take charge type. Good starting wages.

216-221-6063

(33-36)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA. Prie firmos skyrių yra krantuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MOSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5659 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. McKennan Rd.	315-866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa., 19013 — 2819 W. 3 St.	215-497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York, 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 1013 N. Marshall St.	215 WA 5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8900
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

JURGIO BAUBLIO NETEKUS

Žinia, kad rugpiūčio 11 d. mirė Jurgis Baublys, buvo visiems nelaukta. Velionis buvo gimęs 1910 m. lapkričio 16 d. Lietuvoje. Pradžios mokyklą ir progimnaziją baigė Vilkiuje. Tos progimnazijos direktorius tuo laikui buvo jo tėvas. Toliau mokslą tęsė Kauno "Aušros" berniukų gimnazijoje ir ją baigė 1931 m. Karinę tarnybą atliko Karo Mokykloje aspirantu ir kaip kavaleristas — stažą 1-me Gusarų pulke. 1932 m. rudenį buvo pakeltas į jaun. ltn. laipsnį. Baigęs karo mokyklą tais pačiais metais įstojo į Žemės ūkio Akademiją Dotnavoje ir studijavo gyvulininkystę. Priklausė Jaunosios Lietuvos korporacijai. Baigęs Žemės ūkio Akademiją iki pasitraukimo į Vakarus dirbo savo specialybėje Žemės ūkio Rūmų ir Veterinarijos žinybose. Vokiečių okupacijos metais sukūrė šeimą. Gyvendamas Vokietijoje daug dirbo Žemės ūkio darbuotojų sąjungoje ir rūpi-

nosi garantijomis, tiems žmonėms, kurie norėjo išvykti į Ameriką ir dirbti žemės ūkio darbus.

1949 metais atvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroito. Čia gyvendamas dirbo General Motors Co. Užaugino ir mokslus išleido dukrą Rūtą. Buvo pavyzdingas tėvas ir visuomenininkas. Dirbo aktyviai įsijungęs į veikiančias lietuvių organizacijas ir priklausė: ALT Sąjungai, Lietuvių Kultūros klubui, Jūrų šaulių "Švyturio" kuopai, Lietuvių Namų Draugijai, Dariaus-Girėno klubui, Balfo 76 skyriui, ir kitoms organizacijoms. Buvo skautas budys. Daug prisidėjo prie paruošimo Wayne State Universitete lietuvių kambario įrengimo. Kaip medžio modeliotojas išdrožė gražų Vytį, padarė Lietuvos reljefinį žemėlapi, o Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos statomam "Pilėnuose" žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklui paruošė planus. Be to buvo LSST Garbės Teismo narys ir tas pareigas ėjo jau antrą termi-

ną.

Velionio kūnas buvo pašarvotas Harris laidojimo koplyčioje. Laidojimu rūpinosi laidojimo direktorė Jolanda Zaparackienė. Organizacijų atstovų atsisveikinimas įvyko rugpiūčio 13 d. Žodį tarė ir šeimai užuojautą pareiškė: Alfonsas Juška — šeimos vardu, Jonas Švoba — ALT Sgos Detroito skyriaus vardu, Jurgis Jurgutis — skautų, Alfa Šukys — "Švyturio" kuopos vardu, Marijonas Šnapštys — LSST Garbės Teismo pirmininkas, Vytautas Kutkus — Lietuvių fondo, Stefanija Kaunelienė — Lietuvių kambario WSU-te, Antanas Musteikis — Lietuvių Kultūros klubo vardu, Jonas Gaižutis — Dariaus-Girėno klubo ir Lietuvių Namų draugijos vardu, Bernardas Brizgys — Balfo 76 skyriaus vardu, Kazys Gogelis abiejų radijo valandėlių vardu ir Vincas Tamošiūnas — St. Butkaus šaulių kuopos vardu.

Visi atsisveikinusieji pareiškė gilią užuojautą likusiai žmonai Elenai, dukrai Rūtai, žentui Malvin, broliams Lietuvoje ir Anglijoje, artimiesiems draugams ir pažįstamiems.

Sekančią dieną po trumpų maldų koplyčioje ilga automobilių vilkstinė amžinam poilsiui palydėjo į amžiną poilsio vietą Parkview Memorial kapines. Pietūs laidojimo dalyviams buvo parūpinti puikioje "Tapnikos" svetainėje. Mielas Jurgis ir buvęs gusare, išsėkis ramybėje, nors ir ne savoje, bet svetingoje Amerikos žemėje!

BALFO ŽINIOS

Balfo 76-to skyriaus valdyba ruošiasi metinei spalio mėnesio rinkliavai. Rinklia-

DU YPATINGI SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE VAJAI

Specialus vajus

SLA narių pageidavimu, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pratęsias dabartinį Specialų vajų naujiems nariams įrašyti. Vajus tebevykdomas ne tik tai naujų narių verbuti, bet ir sudaryti progą esamiems nariams iki 70 metų amžiaus savo apdraudas padidinti. Šio vajuos metu įsirašantieji į reguliarias apdraudas (V-1, V-2, V-3 ir V-X) gauna net 50% nuolaidą nuo pirmų metų metinių mokesčių. Šio vajuos metu nariai ir nauji aplikantai gali Susivienijime apsidrausti iki \$5,000 netikrinę sveikatos.

Ypatingas jaunimo vajus

Didžiausia ir seniausia jaunimo organizacija yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Juk ketvirtadalis narių yra jaunosios kartos! Taip pat reikia atsiminti, kad Susivienijimą sukūrė jauni aušrininkai. Per savo ilgą ir garbingą istoriją Susivienijimas buvo toji visuomeninių ir kultūrinių reikalų mokykla, kuri iš jaunų veikėjų pa-

ruošė patyrusius visuomenininkus.

Susivienijimas visuomet ėjo iš vieno su kitomis jaunimo organizacijomis, joms suteikdamas finansinę bei kitokią paramą. Žavėdamasis jaunų lietuvių veikla, kuri reiškiasi per tautinius šokus, dainų šventes, jaunimo organizacijų sąskrydžius ir stovyklas. Susivienijimas rimtai susirūpino lietuviškam jaunimui sukurti tvirtą finansinį pagrindą, be kurio joks ateities veikimas nebus įmanomas.

Vykdamas SLA seimo nutarimus, ir pasiteiravęs pas aktuarus, Susivienijimas skelbia ypatingą JAUNIMO VAJŲ.

Jaunimo Vajuos šūkis yra: "Investuokime penkiolika dolerių ateičiai, apdrausime jaunuolį už \$5,000! Taip, Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra pajėgus pasiūlyti lietuviškam jaunimui nuo gimimo dienos iki 25 metų amžiaus \$5,000 terminuotos apdraudos polisą už tik \$15 į metus. Be didelių formalumų Susivienijimas savo narių vaikus, vaikaičius bei kitus lietuvių kilmės jaunuolius priims į narius su \$5,000 apdrauda.

JAUNIMO VAJUS oficialiai prasidės 1980 m. rugsėjo 1 d.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis pas kuopų finansų sekretorius arba į SLA Centrą šiuo adresu: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001. Telefonas (212) 563-2210.

vos vajui vadovauti pakviestas Balfo direktorius inž. Jurgis Mikaila. Balfo 76 sk. revizijos komisijos pirmininkui a. a. J. Baubliui mirus, jo atminimui žmona Elena paskyrė Balfui 100 dol., ir V. ir E. Čizauskai 10 dol.

Balfo surengta rugpiūčio 3 d. O. ir Č. šadeikų sodyboje išvyka davė skyriui 702 dol. pelno.

"dabar esame atsistoję ant realaus susiartinimo kelio".

Iš Rygos paskelbtas komentaras, pagal kurį "penkių sutarčių pasirašymas padarė Latvijai malonų siurprizą ir buvo priimtas su dideliu pasitenkinimu". Grįžęs į Rygą, latvių premjeras pareiškė džiaugsmą dėl pasiektų rezultatų. Jis prekybos sutarties reikšmę aptarė šiais žodžiais: "Kada derybos buvo pradėtos, tuoj paaiškėjo, kad Lietuvos žemės ūkiui teks padaryti nusileidimų, kas bus kompensuota Latvijos pramonės gaminių eksportu į Lietuvą". Ministras atrėmė priekaištus dėl Lietuvos žemės ūkio gaminių įsileidimo, "nes vienos pusės sąskaiton sutarties sudaryti negalima". Pasikalbėjimo pabaigoje ministras pastebėjo, kad pasirašytosios sutartys "suteikia perspektyvų glaudesniajam politiniam susitarimui".

Galima dar pridurti, kad Liepojuje Celminiui padaryti priekaištai, esą jis "neapgynęs" latvių interesų Liepojaus-Romnų geležinkelio linijos atidarymo reikalu. Liepojiečiai tuo atžvilgiu ėjo išvien su Varšuva, kuri irgi siekė priversti Lietuvą leisti susisiekimą tąja geležinkelio linija. Liepojuje sušauktas nepaprastasis pasitarimas, kuriame dalyvavo prekybininkų, pramonininkų, biržos komiteto ir miesto savivaldybės atstovai. Dalyviai pareiškė papeikimą ministrui pirmininkui Celminiui, nes jis Kaune "užmiršęs Liepoją".

(Bus daugiau)

DR. DOVAS ZAUNIS (28)

Dr. Albertas Gerutis.

Istorinė diena abiejų valstybių santykiuose

Lietuva stengsis, kad ši sutartis būtų pasirašyta. Sociologai sako, kad tai yra didelis menas būti vienas kitam geru kaimynu, todėl malonu yra pažymėti, kad mūsų santykiai su Latvija rodo pagerėjimo žymių".

Dr. Zaunius buvo nuoseklus Baltijos valstybių artimo bendradarbiavimo šalininkas. Tuo atžvilgiu jis esminiai skyrėsi nuo savo pirmtako prof. Voldemaro, kuris santykių plėtojimui su pabaltiečiais neteikė didesnės reikšmės. Kaip vėliau matysime, Zauniui ministeriaujant buvo paruošta dirva Baltijos santarvei, nors ji pasirašyta, jam jau pasitraukus iš ministro pareigų.

Pagerėjusioje atmosferoje vykusios prekybos sutarties derybos sparčiai žengė priekin. Iš Lietuvos pusės jas vedė prekybos ir pramonės rūmų pirmininkas Jonas Dobkevičius; latvių delegacijai vadovavo Karlis Ulmanis, 1930 m. lapkričio 15 d. prekybos sutartis Kaune buvo parafuota (pasirašyta inicialais, kas reiškė,

kad sutarta dėl teksto). Ta proga Ulmanis "Eltos" korespondentui išreiškė pasitenkinimą dėl sutarties sudarymo ir dar pastebėjo: "Ši sutartis yra svarbi dar todėl, kad ji yra pirmas žingsnis prie Pabaltijo klausulės realizavimo. Reikia tikėtis, kad per tą praktiškai ūkišką tiltą bus nutiestas glaudesnis susiartinimo ir bendradarbiavimo kelias kultūros ir politikos klausimais".

Lapkričio 23 d. į Kauną atvažiavo Latvijos ministras pirmininkas ir užsienių reikalų ministras Hugo Celminis ir kitą dieną aukštasis svečias ir Lietuvos ministras pirmininkas J. Tūbelis pasirašė ne tik prekybos, bet ir dar keturias sutartis, tarp jų arbitražo sutartį galimiems ginčams spręsti. Tarp kita, tarp abiejų valstybių panaikintos vizos ir supaprastinti formalumai sienai pereiti.

Pasikalbėjime su spaudos atstovais Celminis pavadino lapkričio 24 d., kai pasirašytos net penkios sutartys, "istorine diena abiejų valstybių santykiuose". Pasak latvių politiko,

Bostono lietuviai

MIRĖ SAVANORIS-KURĖJAS KAZYS MERKIS

Rugpjūčio 21 d. savo namuose So. Bostone, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė Lietuvos kariuomenės savanoris kūrėjas Kazys Merkis.

Dar pačioje savo vaikystėje velionis Kazys, palikęs mokyklos suolą, savanoriu išėjo kovoti už Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. vasario 16-tos dienos aktu. Bet tam Tarybos aktui apginti reikėjo vyrų, kurie ryžtųsi, kovotų ir reikalui esant, net ir mirtį už tėvynės Lietuvos laisvę. Kazys Merkis buvo vienas tų daugelio Lietuvos didvyrių, kurie kovojo ir atnešė Lietuvai laisvės dienas.

Išėjęs į civilinį gyvenimą, Kazys Merkis dirbo buhalteriu. Tačiau jo veržli dvasia negalėjo tenkintis tomis buhalterijos skaitlinėmis. Jam reikėjo aktyvumo. Pradžioje jis jungėsi į boksininkų eiles, o vėliau net juos treniruodamas. Dar vėliau jis perėjo į kitą sporto šaką šachmatus, kurių nebepalikio iki savo gyvenimo paskutinių dienų. 1950 m. JAV Grand National šachmatų korespondenciniame žaidime baigė trečiuoju iš 700 dalyvių. Kelio likę metų išsilaukė Amerikos "Postal" žaidėjų viršūnėse. Chess Review 1953 m. skelbė jį 4-tu krašto Postal meistrų, 1956 — 3-čiu, 1957 — 1-mu. Žaidė JAV komandos sudėty ICCF IV olimpiadoj 1959-61 m. K. Merkis daugiausia taškų laimėjo savo komandai ir atsistojo tarp 3-čios lentos žaidėjų. Olimpiadoj jis įvei-

kė Kanados, Jugoslavijos, V. Vokietijos ir Ispanijos varžovus, o su Argentinos sužaidė lygiomis. Pralaimėjo tik Australijai.

Dar būdamas Vokietijoj 1947-49 metais buvo lietuvių šachmatų vadovu visoje Vokietijoj. Įkūrė Schw. Gmuendo lietuvių šachmatų klubą, laimėjusį 1947-48 ir 1948-49 Rytų Wuertemburgo pirmenybes. Atvykęs į Ameriką Bostone įsteigė lietuvių šachmatų klubą Lithuanian vardu. Daug dirbo su jaunimu: keli jų iškilo į Bostono, Massachusetts ir Naujosios Anglijos čempionus. 1958-62 m. 4 kartus buvo Massachusetts rinktinės kapitonas. Už pasiektas pergalės prieš Connecticut komandas buvo pakeltas į MSCA garbės v. pirm. Nuo 1950 m. pradžios redagavo šachmatų skyrius Darbininke ir Drauge, bendradarbiavo LE, o taip pat latvių šachmatininkų žurnale Pasaule.

Velionės Merkio kūnas buvo pašarvuotas J. Lubino šermenų koplyčioje. Ten jis buvo labai gausiai lankomas. Rugpjūčio 24 d., sekmadienio vakare buvo iškilmingas atsisveikinimas su velioniu. Šauliai stovėjo prie jo karsto garbės sargyboje, nes velionis buvo ir šios garbingos organizacijos nariu. Jis taip pat priklausė Lietuvos Vyčių 17-tai kuopai. Gražus būrys vyčių, su šv. Petro parapijos klebonu kun. Albertu Kontautu, kuris yra vyčių dvasios vadas, bendra malda, kuri priimta vyčių seime ir vyskupo patvirtinta vyčiams laidoti, kartu meldėsi ir sugiedojo giesmę Marija, Marija. Po šių pamaldų LB Bostono apyl. pirm. Aloyzas Astra-

vas atsisveikino bendruomenės vardu, Lietuvos karių veteranų s-gos vardu Boston skyr. pirm. Bronius Galinis, Jono Vanagaičio šaulių kuopos vardu pirm. Povilas Tyla, šachmatų klubo vardu — B. Keturakis, So. Bostono lietuvių Piliečių Draugijos vardu — A. Matjoška, New Yorko sportininku vardu — Staknys. Tada visi susirinkę sugiedojo Lietuvos himną. J. Lubino šermenų koplyčia per šį atsisveikinimą buvo perpildyta žmonių, kurie susirinko atsisveikinti velionį.

Rugpjūčio 25 d., pirmadienį, kelių dešimčių automobilių vilkstinė atlydėjo velionį į šv. Petro parapijos bažnyčią. Čia šv. Mišias atnašavo ir mirusiųjų maldas kalbėjo kleb. kun. Albertas Kontautas, buv. kleb. kun. Antanas Baltrušėnas ir kunigas Robertas Volungevičius. Laikė maldų bažnyčia buvo pilna žmonių.

Po pamaldų vėl ta didžioji kelių dešimčių automobilių vilkstinė, o taip ir šaulių garbės sargyba lydėjo velionį į Forest Hill kapines, kur yra palaidota, 1971 metais mirusi, jo pirmoji žmona. Prie kapo kun. A. Kontautas sukalbėjo maldas, buvo sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos himnas. Vėlionies karstas visą laiką buvo apdengtas Lietuvos trispalve. Po himno giesmės, šauliai nuėmė vėliavą, ją sulankstė, o Juozas Stašaitis įteikė vėlionies našlei Onai Merkienei šiais žodžiais: Priimkite šią garbingą vėliavą už kurią Kazys nepriklausomybės laikais kovojo, o taip pat ją gerbė visą savo gyvenimą.

Nuliūdime pasiliko vėlionies našlė Ona Merkienė, visa eilė giminių ir daugybė jo bičiulių.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje, Mielas Kazy! (pž)

SUBATVAKARIŲ DVIDEŠIMTMEČIO KONCERTAS

Kultūrinių Subatvakarių dvidešimtmečio proga, rugsėjo 21 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Bostone First and Second Church salėje ruošiamas koncertas. Koncerte programą atliks solistė mezosopranas Ona Pliuškonienė ir pianistas Saulius Cibas.

Šiuo koncertu bus paminėta Subatvakarių 20 metų sukaktis.

RETEJA ŠACHMATININKŲ EILĖS

Rugpjūčio 14 d. mirė Petras Kontautas. Jis priklausė Bostono lietuvių šachmatų klubui Lithuanian, o vėliau, persikėlęs į Brocktoną, Brockton Chess klubui. Kartu su Kaziu Merkiu, grynė lietuvių spalvas su tokiais garsiais klubais kaip Harvardo universiteto, M.

I. T. Boylston ir kitais. Jis taip pat buvo iškopęs "Postal" korespondencinių žaidėjų viršūnės. Net ir savo ligos metu, jis nesisėkė su korespondencinė rungtynėm.

Laisvos Lietuvos laikais Kontautas tarnavo pasienio policijoj Klaipėdoj. 1938 metais liepos 28 d. Klaipėdoje vokiečių sukeltoje riaušėse prieš lietuvius žuvo jo jaunuolis sūnus Petras, kuris visų Klaipėdos miesto

lietuvių buvo labai iškilmingai palaidotas. Prieš 29 d. metus Bostone mirė Petro (tėvo) Kontauto žmona Katrina, vėliau Vilniuje mirė jo duktė Akvelina. Pats Petras palaidotas po šv. Mišią Naujosios Kalvarijos kapinėse Bostone šalia savo žmonos.

Nuliūdime pasiliko buvę Bostono dramos sambūrio dalyviai — sūnus Feliksas su šeima ir Brocktone duktė Adelė Monkienė su šeima.

LIETUVIAI, JŪSŲ LAUKIA DAYTONA BEACH, FLORIDA!

Port Orange City, Daytona Beach, Fla.

Nauja, gražiai planuojama gyvenvietė. Idali visais atžvilgiais vieta lietuviams gyventi. Iki Atlanto vandenyno tik 5 mylios. Planuojamas "Lithuanian Village". Įvairaus išplanavimo namai. Aukšta namų kokybė, kainos prieinamos. Užtikrintas investavimas. Gyvensite ramioje, gamtos prieglobsčio supamoje, aplinkoje. Sprendimą darykite dabar!

Informacijas teikia: Adolfas Andrulis,
7 Talo Circle City, Port Orange, Fla. 32018
Telef. 904-761-3625.

"Amber Holidays"

1980 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Spalio 8 — \$879.00 Gruodžio 26 — \$779.00

KELIONES Į LIETUVĄ 1981 M. PRASIDEDA KOVO 25 D.

REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RUPESTINGAI išsiunčia visa eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIENĖ ir ALBINA RUDZIŪNIENĖ

Norintiems atsikviesti giminės iš Lietuvos atostogoms, tvarkome dokumentus asmeniškai ir paštu — paruošimas yra tik \$40.00.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

MALONIAI KVIEČIAME VISUOMENĘ
DALYVAUTI
AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR
ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS BOSTONO
SKYRIAUS 30 METŲ VEIKLOS
SUKAKTIES

KONCERTE-BALIJE, KURIS ĮVYKS

1980 m. lapkričio 1 dieną, 7 val. vak.
CHATEAU DE VILLE, RANDOLPH, MA.
(SUSIKIRTIMAS 128 IR 28 KELIŲ).

Meninę programą išpildys
solistė VIOLETA BALČIŪNIENĖ
ir pianistas SAULIUS CIBAS.

Šokiams gros J. P. R. A. kvartetas.

Apie dalyvavimą prašome pranešti iki š. m.
spalio mėnesio 4 dienos valdybos nariams telef.:
617-769-1679, 617-268-0338 ar 617-773-2457.

OPPORTUNITY FOR PHYSICIANS AND REGISTERED NURSES

New 34 bed acute care hospital on the campus of The University of the South is looking for the right persons to fill registered nursing and physicians positions on all shifts. Located in the scenic Tennessee Mountains the facility has a growing medical staff. It offers the chance to develop your own ideas and put them into action; financially attractive; housing arrangement, and the chance to enjoy many campus activities.

CALL OR SEND RESUME TO:
ADMINISTRATOR OR DIRECTOR OF NURSING
EMERALD-HODGSON HOSPITAL
University Ave., Seawater, TN. 37375.

Phone: 615-596-5681.

IŠ KALIFORNUOS SKAUTŲ STOVYKLOS

IŠ KALIFORNIJOS SKAUTŲ STOVYKLOS

Losangeliečiai ir kiti Kalifornijos lietuviai skautai ir skautės su svečiais rugp. 2 d. San Bernardino kalnuose netoli Big Bear ežero stovyklavimą pradėjo ir rugp. 17 d. baigė.

Antrąją stovyklavimo savaitę rugp. 9 d. pradedant palapinių miestais išaugo, šio vyklautojų padaugėjo. Suvažiojo paukštytės ir vilkiukai, o taip pat grįžo būrelis vyresniųjų skautų, kurie stovyklavo Kanadoje Ažuolo stovykloje. Jau beveik visa šimtinė jaunimo, neskaitant suaugusiųjų viršininkų.

Kiekvienai dienai skirta kita tema, kuria buvo kalbama skautavimo ir tautinio lavinimosi pamokose. Pirmadienis — Lietuvos karalių ir kunigaikščių diena. Iš eilės kitos dienos skirtos broliškumui, pionieravimui, Lietuvos nepriklausomybei, partizanams ir sportui.

Stovykla pavadinta Juozo Milvydo vardu, kurs 1941 m. žuvo kovoje su bolševikais. Rugp. 15 d. vakaras, po tradicinio laužo, skirtas ne tik Juozui Milvydai ir kitiems partizanams pagerbti, bet visi už Lietuvos laisvę žuvusieji prisiminti. Prie Kalantos garbei pastatyto kryžiaus užsidegtos žvakutės, ir tamsoje per mišką pajudėjo stovyklautojų eiseną prieš už laisvę žuvusiems paminklo, pastatyto netoli skautų pastovyklės. Žvakučių liepsna peršviečiamuose indėliuose. Atsineštos žvakutės sustatytos aplink paminklą, ir jų šviesa atsispindėjo į paminklo akmenis ir į eisenos

Vytautas Vidugiris, Lietuvių Skautų Brolijos vyriausias skautininkas, šią vasarą aplankė Chicagos, Kanados ir Kalifornijos skautų stovyklas.

dalyvių aplink paminklą stojusių veidus.

Stovyklos viršininkas Gediminas Leškys ir jo pavaduotojas Vaclovas Sviderskas trumpai kalbėjo žuvusiųjų garbei. Skautės skaitė ir deklamavo keletą eilėraščių. Lyg kapinėse, kalbėta tyliai, net Lietuva Tėvynė mūsų negiedota, o tik patydom lyg malda atkalbėta.

Po šių trumpų apeigų pasiimtos žvakutės ir eiseną grįžo prie Kalantos kryžiaus. Mistikos ir susimąstymų vakaras. Iš toliau stebint eisenos dalyvių nesimantė, bet jų žvakučių šviesa, lyg į mišką nukritusios žvaigždėlės, tamsioje mirguliuo.

Tris kartus stovyklą aplankė kapelionas kun. prof. Bartuška, atlaikė mišias. Rugp. 15 ir Los Angeles šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. J. Kučingis su dovanomis į stovyklą atvažiavo. Atlaikė mišias ir pasakė

patriotinės temos jauniesiems skautams tinkamą pamokslą.

Rugp. 16 d. vėliavų nuleidimo iškilmėje dalyvavo ir Lietuvių Skautų Brolijos vyr. skautininkas Vytautas Vidugiris. Sveikindamas stovyklautojus paminėjo, jog jis aplankė chigaigškius skautus Roko stovykloje ir buvo Kanadoje Romuvos stovykloje, surengtoje Ažuolo vardo skautavimo mokykloje. Perskaityti įvairūs įsakymai — pakėlimai į laipsnį ir apdovanojimai. Įvairiems stovyklos pareigūnams išdalinta nemažai dovanėlių — knygų ir Renės Vizgirdienės dailės drožinių ar kitokių dirbinių.

Pirmą savaitę stovyklos viršininku buvęs Vac. Sviderskas antroji savaitė viršininkavimą perleido už save jaunesniam Gediminui Leškiui, pats likdamas jo padėjėju. Virtuvės šeiminkės pasikeitė. Violeta Gedgaudienė išvažiavo atgal į Valenciją, o Danutė Janutienė į Berkeley. Šeiminkystę perėmė Birutė Viskantienė su padėjėjomis: Rūta Mulokienė, Irena Budrienė ir Angele Mošinskienė.

Skautų pastovyklei vadovavo Daiva Jusionienė pakaitom su Danguole Varniene. Paukštytėms vadovavo Alma Paplauskienė. Angelė Sodeikienė buvo vyresniųjų skautų vadovė. Saulius Stančikas — skautų vadovas, Jonas Bužėnas vadovavo vilkiukams. Vilkiukų buvo ir iš toliau atvykusių: Dovas Zaunius iš Santa Barbara ir Arūnas Leškys iš Las Vegas. Saulius Vizgirdas vadovavo vyresniesiems skautams, lokiais pasivadinusiems. Algis Šekas ir Rimas Žemaitaitis tvarkė

stovyklos ūkio reikalus, vairavo sunkvežimį superkant maistą ir vežant stovyklautojus maldytis, Big Bear ežere irklavimo sportui ir k. Pirmą savaitę stovyklos ūkvedžiu buvo Mindaugas Gedgaudas. Petrutė Valiulienė per abi stovyklavimo savaites buvo išdininkė, o Aldona Venckienė ligonių kambario prižiūrėtoja ir medicinos pagalbos teikėja. Atrodo, kad aukštų kalnų oras vieną kitą stovyklautoją paveikdavo ir medicinos sesutei darbo buvo.

Bendrai, stovyklautojai išsiskirstė geroje nuotaikoje, gražioje gamtoje pabuvę, daug naujų pažinčių užmezgę ir daug tautinio ir skautavimo mokslo pasisėmę. Stovyklai buvo parinktas šūkis: "Gražūs miškai, tai Rambynas Kalifornijos kalnuos. Ten Milvydo seselės, broliai Tėviškės sapnuos". (jk)

LOS ANGELES

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

Lietuvių kredito kooperatyvo, 3356 Glendale Blvd., L. A., valdybos posėdyje, įvykusiame rugpjūčio 22 d. Tautiniuose namuose, dalyvaujant pirm. A. Kiršoniui ir direktoriams — R. Bužėnui, V. Juodvalkiui, I. Medziukui, nutarta vėl išdavinėti nekilnojamojo turto garantuotas paskolas, kurios buvo laikinai sutabdytos. Išduodamų šios rūšies paskolų suma yra iki \$20,000 šeimai. Smulkesnės informacijos teikiamos kooperatyvo darbo valandomis. Narių indėliai yra apdrausti valdžios įstaigoje iki \$100,000.00. Duadamos ir įvairios kitų rūšių paskolos: automobiliams pirkti, asmeni-

nės ir garantuotos indėliais ar kitu turtu. Šiuo metu dedamos pastangos narių patogumui įvesti čekių (share draft) sistemą. Už laikomus čekius sąskaitoje pinigų bus mokamas normalus dividendas, atsižvelgiant į nepaliestą (minimalų) balansą. (im)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

3-11 AND 11-7 SHIFTS
To work & live in a small Congenial Community & Hospital.
Immediate openings for full or part time, in charge and staff positions in our special care unit. Work in a modern unit with the latest equipment and a staff that takes pride in giving close personal patient care. Benefits include health insurance, master medical, prescriptions, dental, retirement fully paid by the hospital, accident and sickness, maternity and life insurance, educational assistance and many others. Enjoy small town living with the advantage of a large city and Michigan State University only a few miles away. Contact the personnel office, CLINTON MEMORIAL HOSPITAL, 805 So. Oakland, St. Johns, Michigan 48879, 1-517-224-6881. E.O.E. (36-38)

Nurse
LVN'S
Work in a superior rated nursing home for:
\$6 AN HOUR
Plus a raise after 3 months. Plus paid Health & Life insurance and a lucrative attendance incentive program. Paid vacation after 6 months plus many other benefits included.
3 TO 11 SHIFT
PART TIME & FULL TIME
APPLY
GOLDEN ACRES
2525 CENTERVILLE RD.
DALLAS, TEXAS 75228
214-327-4503 (33-36)

MACHINIST-WELDER-MECHANIC
Needed person familiar with hydraulic shop procedures in repair & fabrication. The salary will be determined by experience. We offer an excellent career opportunity with outstanding fringe benefits and growth possibilities. You will be expected to take product and application training as it is available.
SEND HAND WRITTEN RESUME TO:
NIX SUPPLY
AN AMFAC COMPANY
P. O. BOX 94936
OKLAHOMA CITY, OKLA. 73143
EOE M/F (33-39)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES
For all shifts. Thru out Texas. Other professional positions available.
For information contact
BETH HERNANDEZ
713-627-2700
An Equal Opportunity Employer M/F (31-37)

R. SPALIS

Novelė

Vieno gyvenimo iškarpa

(2)

prastą voką, pakišo jį man panosėn.

— Tik vakar gavau. Ir tas vokas daugiau paveikė mane, negu papildytos visos septynios didžiosios nuodėmės. To voko viduryje net nėra laiško, įprasto parašo. Ten tik mažutė laikraščio iškarpėlė, kažkokio nusususio korespondentėlio žinutė. Mano buvęs draugas Jonas Tetervinas atsiuntė man šį voką. Nustebau ne juokais. Paklausit, iš kur žinau, jei nei parašo, nei laiško viduje. Kiekvienam būtų mįslė. Tačiau aš savo buvusį bičiulį gerai pažįstu. Jis mat tinginys aukščiausios rūšies. Dejuodavo nevidonas net dėl savo pavardės. Girdi, ilga, užtekty Tete ar net Te. Žadėjo tuo reikalu kreiptis ir į vidaus reikalų ministeriją, bet niekas nesiskubino nuvežti ten, o pats patinęs nueiti. Taip ir liko. Neprisimenu, ar kada jis mane pavadino pilnu vardu, visad buvau Sis, su trumpa i, ilgosios nepakentė, vargino jį. Sakydavo: Si, paduok kortas; Si, pripilk stikliuką, jei toks atsirasdavo, ir panašiai. Jis visko prašydavo, tuo atžvilgiu jis nebuvo tinginys. Prašydavo net, kad jam numautų batus, nutrauk-

Jis nebuvo linkęs klausinėti manęs, ir tuo jau pajutau, kad nenori būti klausinėjamas, nenori pasakoti apie save, savo dabartinį gyvenimą. Tad prakratėme vyrą už bufeto, traukinus, orą. Priešais sėdinčio akyse dažnai blįksteldavo nuobodumas, kartais tartum pajuoka, kurią slėpdavo nuleisdamas akis, ir vis labiau stebėjau, nepažįstamuoju tautiečiu, kuris pradėjo rodytis labai inteligentiškas. Tuo tarpu jo nušiuorė, švaros atžvilgiu nusidėję drabužiai, rodytų jį tartum valkatą esant.

Netrukus mūsų kalba pradėjo išsekti ir, nerasdamas ką geresnio, mėgindamas šį tą ištraukti iš jo, paminėjęs šio krašto didelius plotus, pastebėjau, kad dėka jų dažnas lietuvis gyvena vienišas, pasimetęs, gal tik laiškas palaiko šiekį tokį ryšį, padeda išlaikyti nuotaiką. Priešais sėdintis staiga kilstelėjo akis ir netikėtai šyptelėjo visa burna, nuostabiai pasikeisdamas. Raukšlėmis ir dulkėmis pridengta veide žibtelėjo šiluma, gyvas draugiškumas. Jis lėtai įkišo ranką į kišenę, atsargiai pasirausė joje ir, labai pagarbiai iššvėjęs pa-

tų kojines, jei atsirasdavo kvailys. Teisindavosi, kad reumatizmas nugaroje, kad susilenkti negalys, nors, mūsų manymu, buvo sveikas kaip arklys.

— Taipgi net neatplėšęs voko žinojau, kad iš jo. Vietoje Stasys Baltaduonis ant paviršiaus švietė S. Baltdon. Nevidonas patinęs misterį pridėti, po S tašką pastatyti ir pavardę su trumpino, o pašto ženklas aukštyn kojomis apverstas. Bijoju net atplėšti, maniau išėjęs iš proto, mėgina iš manęs pinigų paskolinti, maniau vėl atgaivino savo jaunų dienų specialybę. Taigi, pasigrožėjęs voku, jo paviršiumi, mėginau įspėti, kas viduje. Ir štai iš vidaus iškrito mažutė laikraščio iškarpėlė. Veltui pūčiau ir kračiau voką. Kaip sakiau, kažkoks nususes korespondentėlis pranešė, kad lietuvis Jovaras Kaligunda, tvirtindamas anteną ant kėdės, išgytos rezidencijos stogo, fatališkai nusirito nuo jo, palidmas žmoną, aštuonis sūnus ir šimtą tūkstančių dolerių banke.

— Dienos metu, kai karšta, aš visad susilaikau nuo stipresnių gėrimų, bet jei tada būčiau turėjęs ką stipresnio, patikėkit, būčiau ištuštinęs prieš savo principą. Supratau ir Joną Teterviną, susigundžiusį, tiek vargo padėjusį, man žinią atsiuntusį.

— O garbingo atminimo Jovaras Kaligunda buvo mūsų šviesių jaunystės dienų mecenatas. Ir tokia pabaiga! Ir tiek pinigų liko! (Bus daugiau)

Jaunieji Ada ir Augustinas Stungiai.

VIENOS ŠEIMOS PRADŽIA

Rugpiūčio devintoji diena Adai Jasinevičiūtei ir Augustinui Stungiai turės būti atmintinas šeštadienis visą juodviejų gyvenimą. Tą šeštadienį, 2 val. po pietų Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje įvyko Ados ir Augustino jungtuvės. Juodviejų priėmė tos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S. J.

Vestuvinę palydą sudarė jaunųjų giminės ir artimieji draugai: Petras Stungys su Roma Degėsiene (pirmoji pora, jaunojo brolis ir jaunosios sesuo), Dainius Degėsys su Zita Stungiene, Vilijus Nykštėnas su Kristina Aukštuolyte, Gintaras Taoras su Julija Taoriene, Rimas Jasinevičius su Diana Strimaityte-Mayes.

Mišių kai kuriuos tekstus sklandžiai ir gražiai lietuvių kalba paskaitė patys jauniausieji abiejų šeimų nariai: Alvydas Jasinevičius, Matas Stungys ir Petras Stungys. Apeigas reikšmingai ir įspūdingai puošė solistų Bruno Kazėno ir Ines

Grava giedojimas bei Robert Dolwick trumpetu, Mary Butcher smuiku ir Ritos Klirienės vargonais grojimas.

Vakare Madison miestelyje erdvioje ir jaukioje puotų salėje svečių laukė abu jaunieji bei jų tėveliai — dr. Petras Stungys su ponia Kastute ir ponai Juozas bei Felicija Jasinevičiai.

Vaišėms prasidedant, jaunosius su tradicine duona ir druska sutiko jų tėveliai. Giliai prasmingus maldos žodžius tarė kun. G. Kijauskas, S. J. Dr. P. Stungys abiejų pusių vardu jaunosius pasveikino, palinkėjo laimės ir ištvermės, o taip pat neužmiršo priminti, kad savo vaikus augintų gerais lietuviais.

Jungtinių palydos narius įdomiai su skoningu humoru pristatė Zita Stungienė ir Dainius Degėsys. Juodu taip pat vietinius supažindino su iš visokių Amerikos tolumų atvykusiais giminaičiais ir jaunųjų bičiuliais. Jų būta iš Washingtono, Chicagos, Floridos, Philadelphijos, New Meksikos.

Svečius linksmino niekad nepavargstantis orkestras.

Buvo vikriai šokta ne tik šiuolaikiniai, bet ir keli liaudiniai mūsų šokiai. Neužmiršta ir tradicinė vestuvinė Sadutė.

Vestuvinėms užvalgius, išgėrus ir pasišokus, pertraukos metu jaunas Augustinas Stungys savo ir jaunosios vardu padėkojo abiejų tėveliams už auklėjimą bei mokslą, o svečiams už atsilankymą ir linkėjimus.

Linksmos ir puošnios vestuvių vaišės tęsėsi iki ankstybųjų sekmadienio valandų.

Abu jaunieji, Augustinas ir Ada Stungiai, yra baigę aukštuosius mokslus ir dirba savo profesijose. Augustinas yra chemijos inžinierius, Stauffer Chemical kompanijoje produkcijos superintendantas. Ada dirba žinomojoje State Farm Insurance kompanijoje. Abu tebe studijuoja magistrų laipsnams. Abu reiškiasi ir už savo privačių gyvenimų ribų. Augustinas priklauso studentams ateitininkams ir Clevelando žaibo klubui. Ada — taip pat stud. ateitininkams ir Giedros korp.

Penkerius metus ji buvo Grandinėš šokėja. Tikime, kad savo žingsnius sudvigubinę, juodu sudvigubins ir savo lietuviškai visuomeninę veiklą.

Jaunajai lietuvių šeimai — Augustinui ir Adai Stungiams — laimingo, darnaus gyvenimo sau ir kitiems.

(vmrs)

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **PATRIA prekybos namuose**, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plėkštelėlių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

STRUCTURAL DETAILERS
Minimum 5 years experience in structural detailing with a working knowledge of joists, deck and rebar. Phone 814-459-2715 or send resume to:
ERIE STEEL PRODUCTS
2420 WEST 15TH ST.
ERIE, PA. 16505
Attention: MR. J. HASKINS (33-39)

WANTED EXPERIENCED MACHINISTS
OD & ID PRECISION GRINDERS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.
Also needed
MANUFACTURING PLANNERS
Steady work, overtime & fringe benefits. Send resume to:
EMCO
7424 Greenbush Ave.
North Hollywood, Calif. 91605
213-764-0901 (33-39)

PATIKSLINIMAS

Kad nebūtų nesusipratimų, kurie galėjo kilti dėl pasirodžiusių žinių spaudoje.

Pranešame, kad Didžiosios Britanijos Lietuvių Bendruomenė veikia kaip ir iki šiol.

Krašto valdybos adresas: 55 RINGMER AVENUE, LONDON. SW6 5LP. Telefonas 01-736-3093.

D. Britanijos LB
Krašto Valdyba

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES ALL SHIFTS

To work & live in a small congenial hospital & community. Are you tired of those terrible winters. Why not consider the Semi Sun Belt. The Anadarko Municipal Hospital is seeking several qualified Registered Nurses for immediate employment. Salary negotiable, liberal fringes, retirement plan. If you are interested.

APPLY CALL OR WRITES TO:
ADMINISTRATOR
ANADARKO MUNICIPAL HOSPITAL
HIGHWAY 62 EAST
ANADARKO, OK. 73005
(29-38)

OPPORTUNITY FOR MEDICAL TECHNOLOGIST
CLA, MT (ASCP), Lab Technologist or equivalent, immediate opening, small town hospital located 35 mi. No. of Macon, and approximately 70 miles South of Atlanta. Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply call or write to: Administrator
JASPER MEMORIAL HOSPITAL
898 College St.
Monticello, Ga. 31064
404-468-6411 (31-37)

WANTED REGISTERED NURSES
All services and rotating shift. Good starting salary & fringe benefits. Must be eligible and licensed for State of Texas.
Apply call or write to:
DR. JESSE BROOKS
BROOKS HOSPITAL INC.
P. O. Box 272
Atlanta, Texas 75551
214-796-2873 or 214-796-2244 (32-38)

• **APDRAUDOS reikalais** geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

MOKAME AUKŠČIAUSIA NUOŠIMT

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

Indėlius galima išimti bet kuriuo laiku. Tačiau už taupymo pažymėjimus, kurie išduoti 1979 m. liepos 1 d. vieniems metams ar ilgiau, nušimtis nebus mokamas už 6 mėnesius, jei juos išimsime anksčiau nustatyto laiko. Jei indėliai deponuoti tik metams ar trumpesniai laikui, tada nušimčiai nebus mokami už 3 mėnesius, išėmus juos anksčiau nustatyto laiko. Šiuo atveju už išimtą sumą bus mokami tik reguliarūs taupymo nušimčiai.

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas metų ketvirčiais.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE
798 East 185th Street
481-3008

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

TURNER REALTY

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

RITA MATAS

ISTAIGOS

ADMINISTRATOR

PILNATEIS NEKILNOJAMOJO TURTO
IVERTINTOJA.

Esame registruoti pilnateisiais nariais trijose skirtingose Multiple Listing įstaigose:

CAMLS — Cuyahoga County (Cleveland & Suburbs)
LCMLS — Lake County
RMLS — United States.

Todėl galima triskart plačiau skelbti Jūsų parduodamą nekilnojamąjį turtą. Tuo reikalu kreipkitės į bet kurį mūsų bendradarbių arba į jus reikiama namų įvertintojo mokesčių ar kitokiems reikalams, kreipkitės į Ritą Matas, pilnateisį namų įvertintoją.

501 EAST 185 ST.

EUCLID, OHIO 44119

PHONE: 486-2530

MIRĖ DR. JURGIS
BALČIUNAS

Dr. Jurgis Balčiūnas po sunkios ligos atsiskyrė iš gyvųjų tarpo praėjus šeštadienį, rugsėjo 6 d. 3:22 po pietų. Atsisveikinimas su velioniu įvyko rugsėjo 9 d. Jakubs laidotuvių namuose. Po gedulingų pamaldų Dievo Motinos bažnyčioje rugsėjo 10 d. 9:30 val. palaidotas Visų Sielų kapinėse.

Nuliūdime liko žmona dr. Bronė, sūnūs Jurgis, dr. Juozas, dukterys Aldona Zorskienė, dr. Birutė ir jų šeimos, taip pat jo broliai ir seserys su šeimomis.

Dirva reiškia velionies šeimai nuoširdžią užuojautą.

• **Lietuvių Klubo metinė gegužinė** vykusį Darbo Dienos savaitgalyje Kroatų sodyboje praėjo dideliu pasisekimu šalia klubo narių gegužinėje dalyvavo daugelis svečių, kurių tarpe matėsi ir įvairūs miesto pareigūnai.

Visi vaišinosi ir linksminosi gerdami šaltą alų, kurį veltui teikė klubo vadovybė. Ir jaunimas nebuvo užmirštas: kaip visada taip ir šį kartą sporto žaidynes su jaunimu pravedė V. Jokūbaitis. Ypač pikniko dalyviai buvo sužavėti klubo vadovybės gestu, kada Z. Dučmanas ir R. Bublys asmeniškai padėjo beveik kiekvienam dalyviui už atsilankymą į šį jų renginį.

JURGIO MATULAIČIO PAMINKLINĖ LENTA

Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 14 d., šv. Jurgio parapijoje Clevelande vyksta tradiciniai ŠILUVOS ATLAIDAI, kurių metu bus

pašventinta arkivyskupo Jurgio Matulaičio paminklinė lenta.

Atlaidų pamaldos 10:30. Šv. Mišias celebruos svečias kunigas, lietuvių pranciškonų provinciolas, Tėv. Paulius Baltakis, O.F.M., padedamas parapijos klebono kun. Balio Ivanausko ir vikaro kun. Juozo Bacevičiaus. Pamokslą pasakys Tėv. Baltakis. Pamaldų metu giedos parapijos choras, vadovaujamas muz. Ryto Babicko.

Po pamaldų parapijos salėje prie padengtų kavutės stalų svečias kunigas Tėv. Baltakis kalbės apie arkivyskupą Jurgį Matulaitį.

Jurgio Matulaičio paminklinę lentą sukūrė dail. Birutė Vilkušaitytė-Gedvilienė, o fundatoriai — Aušra ir Rytas Babickai.

Parapijos kunigai tikisi ir laukia gausaus lietuvių dalyvavimo šioje šv. Jurgio parapijos šventėje. (ag)

• **Lietuvių Namų moterų sambūrio** susirinkimas įvyks rugsėjo 16 d. 7:30 val. vakaro Lietuvių Namuose. Maloniai kviečiame visas įdomaujančias moteris atsilankyti. Diskutuosime ate-

ties planus ir užsimojimus. Ateikite ir atsiveskite drauges, bus įdomu.

SKAUTIŠKOJO DARBO METŲ PRADŽIA

Po sėkmingos vasaros stovyklos, Neringos ir Pilėnų tuntai pradeda naujus skautiško darbo metus rugsėjo 15 d. sueiga.

Pirmadienį, rugsėjo 15 d., 7 v. v. punktualiai, skautės ir skautai uniformose renkasi DMNP parapijos salėje.

Kaip ir anksčiau, sueigos vyks kiekvieną pirmadienį tuo pačiu laiku, nustatyta tvarka. Besidomintieji skautiška veikla maloniai kviečiami atvesti savo vaikus prieš sueigų pradžią.

PARDUODAMI NAMAI

Parduodamas Ranch tipo namas Highland Hts. 3 miegamai, rūsis po visu namu, 380 pėdų sklypas. Kaina 81,900 dol.

Namas Hiller gatvė (šalia E. 185 gatvės). Mūro ir aluminijaus kombinacija — Colonial tipo. Rūsy išbaigtas poilsio ir pramogų kambarys. Atskiras skalbimo kambarys. Sutinkama dėl kainos derėtis. Skambinti Daliai Kasiulaitienei įstaiga 486-2530, namų — 261-4994.

Mūrinis namas Muskoka gatvė. Dviem mašinom garažas. Kaina 58,000 dol. Kreiptis į Dalią Kasiulaitienę telef. įstaiga 486-2530, namų — 261-4994.

Namas Cherokee g-vė nr. 19314. Dvių miegamų su naujai įrengta virtuve. Rūsys po visu namu. Dvigubas garažas. Kaina 55,000 dol. Kreiptis telef. — Rita Matas — 486-2530.

VISI PASIŪLYMAI —
TURNER REALTY
501 East 185th Street
Telef. 486-2530

Visi maloniai kviečiami dalyvauti

DIRVOS 65 METŲ SUKAKTUVINIAME BALIUJE

1980 m. rugsėjo 27 d. 7 val. vak. Lietuvių Namų salėje, Clevelande.

MENINĖJE PROGRAMAJE VISŲ MĖGIAMA DAINININKĖ

Vanda Stankienė

Šilta vakarienė, gėrimai. Šokiams gros Ažuolo Stelmoko orkestras iš Chicagos.

Vietas prašome rezervuoti pas: K. Karalį tel. 229-2419, Gr. Plečkaitienę — 531-3474,

D. Ramonienę — 481-6562 ar Dirvoje — 431-6344.

Kaina asmeniui \$ 17.50

PRASMINGA AUKA

Saule įdeguisiais veidais, praturtėję tautiniais lobiais, iš stovyklos sugrįžo skautiškasis jaunimas.

Be tėvelių paramos, kasmet Neringos Skaučių tunto stovyklą finansiniai paremia Clevelando Skautininkų Draugovė. Šiais metais, papildomai, per v. s. St. Radzievičiūtę gauta 200 dol. auka iš p. Julijos Ku-nevičienės, mylinčios lietuviškai kalbantį sąmoningą nuo savo tautos nenutolusį jaunimą.

Skautininkų Draugovės nuoširdžiai dėkoja p. J. Ku-nevičienei už stambią auką, kuri buvo įteikta Clevelando Neringos Skaučių tunto stovyklos reikalam. Ačiū už įvertinimą lietuviškosios skautybės darbų.

v. s. J. B.

PIRMAS RUDENS KONCERTAS

Š. m. rugsėjo 20 d. 7:30 val. vakaro D.M.N.P. parapijos salėje clevelandiečiai turės progą išgirsti talen-

tinga, jauną populiaros muzikos dainininkę Lindą Ruzgaitę. Bilietai tik 3 ir 2 doleriai. Rengia Moterų Sąjungos 36 kuopa.

• Regina Nasvytienė praleido 2 savaites atostogų Anglijoje pas dukrą Viliją, kuri tarnauja JAV karo aviacijoje. Vilija Nasvytytė spalio mėn. pabaigoje grįžta į Clevelandą.

• Dail. Nijolė Palubinskienė šią savaitę yra išstačiusi savo darbus Cleveland Hts. rotušėje.

LB CLEVELANDO APYLINKĖS VAKARONĖ

Pirmoji naujųjų veiklos metų LB vakaronė rengiama rugsėjo 18 d., ketvirtadienį, 7:30 v. v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos mažojoje salėje. Ji bus vykdoma jaunimo svarstybų forma. Tema: "Ką man davė lituanistinė mokykla". Svarstybas praves Nijolė Lenkauskaitė.

Visi mielai laukiami.
JAV LB Clevelando
Apyl. Valdyba

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo.

MARTINS ir KUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuočiai. Nelaimės atvejais suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

GINTARO VALGYKLOJE

877 EAST 185 STREET

Tel. 531-2131

VĖŽIŲ VAKARIENĖ

antradienį, rugsėjo 23 d.

5:30 — 7:30 val. vakaro.

\$14.00 ASMENIUI.

Rezervacijas užsakyti iki

RUGSĖJO 19 D.

DIRVA

ATSISVEIKINIMAS SU A. A. ROMUALDU SPALIU CHICAGOJE

Vienas iš paskutinių a. a. rašytojo Romualdo Giedraičio-Spalio pageidavimų buvo noras, kad po mirties jo pelenai būtų palaidoti Chicagoje, lietuvių kapinėse. Gyvenimą ir talentą auko-

jęs savo tautiečiams, jis svajojo savo literatūrinį palikimą lydėti būsimąsias kartas, o mirtingaisiais savo kūno palaikais būti greta savo amžininkų.

Tasai R. Spalio priešmirtinis pageidavimas šiomis dienomis bus įvykdytas. Našlės A. Giedraitienės, artimųjų draugų ir LST

A. A.

DR. JURGIUI BALČIŪNUI

mirus, žmonai dr. BRONEI, sūnums JURGIUI, dr. JUOZUI, dukterims dr. BIRUTEI, ALDONAI ZORSKIENEI ir jų šeimoms, broliams ir seserims reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

Kūrėjui-savonoriui, Klaipėdos krašto vaduotojui, šauliui

A. † A.

KAZIMIERUI ŠPAKAUSKUI

mirus, jo žmonai GENOVAITEI, dukroms ALDONAI ir GENOVAITEI gilią užuojautą reiškiamo

Kūrėjų-savonorių

Klaipėdos Krašto Vaduotojų
"Švyturio" jūrų šaulių kuopa
L.V.K. Ramovės ir D.L.K.
Birutės Draugijos Detroito
Skyrių Valdybos ir nariai

Brangiai

A. A.

ALEI

KUPREVIČIŪTEI-SKLĖRIENEI

po sunkios ligos mirus Kanadoje, nuoširdžiai užjaučiame ALDONĄ, JŪRATĘ ir jų šeimas bei gimines ir kartu liūdime nustojus mielos draugės

Janina Ūsienė,
Grażina ir Ričardas Pauliukoniai

Mūsų draugei

ALDONAI RAULINAITIENEI

ir šeimai, mylimai MOTINAI mirus Kanadoje, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Aldona ir Vincas
Juodvalkiai
Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pastangomis, urna su a. a. R. Giedraičio pelenais iš Hamburgo perkeliama į JAV ir š. m. rugsėjo 20 d. su atitinkamomis iškilėmis bus patalpinta Lietuvių tautinėse kapinėse Chicagoje. Tą dieną 9 val. ryto jo vėlei pagerbti atnašaujamos mišios Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette parke. Po pamaldų Lietuvių tautiniuose namuose susikaupti akademija, po kurios urna bus nugabenta ir palikta Lietuvių tautinėse kapinėse.

Į laidotuves iš Anglijos atvyksta vėlionės našlė Angelė Giedraitienė. Iškilmių rengėjai tikisi, kad laidotuvėse dalyvaus ne tik a. a. R. Giedraičio-Spalio artimieji bei idėjos bendraminčiai, bet ir gausi Chicago lietuvių visuomenė, jo kūrybos garbėjai ir brangintojai, atvykdami net ir iš toliau. Visi kviečiami, kiekvienas laukiamas.

• Vliko tarybos posėdis (žiūr. Dirva Nr. 35) įvyko ne Lietuvių Tautiniuose Namuose, bet Jaunimo Centre, Chicagoje. M. Valiukėno dėl klaidos atsiprašome.

• Lietuvių Moterų Klubų Federacija Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose spalio 19 d. 4 val. p. p. rengia Br. Railos naujosios knygos "Vaivos rykštė" suktuves.

Golfas ir koncertas

Š. m. rugpiūčio 22 d., Sands Point Golf Club, Long Island, N. Y. įvyko metinės klubo narių ir svečių golfo žaidynės ir laimėjusiems premijų įteikimas, vadovaujant Christopher Peters, Fortris kompanijos prezidentui su žmona Regina žymantaite Peters. Dalyvavo 36 žaidėjai, o iš 8-nių moterų ilgiausią 210 jardų metimo premiją laimėjo Regina.

Pasibaigus sportui įvyko metinė golfo žaidėjų bei klubo narių iškilminga vakarienė dalyvaujant 100 žmonių. Po invokacijos žodį tarti buvo pakviestas Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis ir, pasinaudodamas ta proga trumpai ir aiškiai supažindino svečius su Lietuva, iš kurios ant motinos rankų į tremtį buvo išnešta ir Regina žymantaitė-Peters. Priminė, kad šis sovietinių Lietuvos okupantų teroras Lietuvoje ir dabar tebevyksta.

Sveikinimo žodį tarė Vincent Albano, New Yorko respublikonų partijos vyriausio komiteto pirmininkas, Whity Ford, beisbolo buvęs žvaigždė ir kiti. Įdomią programą atliko Regina ir Christopher Peters, pateikdami arijų iš operų su humoristiniais momentais.

• Aloyzas Baronas, rašytojas, Draugo redaktorių, po trumpos ligos mirė rugsėjo 7 d. Chicagoje.

MIRĖ "MŪSŲ SPARNŲ" REDAKTORIUS

Rugpiūčio 10 d. mirė "Mūsų Sparnų", evangelikų reformatų žurnalo redaktorių Jokūbas Kregždė, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Velionis buvo gimęs Lyglaukių vkm., Biržų valsč. Studentaudamas priklausė studentų Varpininkų Žalgiris korporacijai ir porą metų buvo jos pirmininku.

Dirbo žemės ūkio Rūmuose, o vėliau žemės Banke.

1944 m. su šeima pasitraukė į Vakarus ir įsikūręs Chicagoje keliolika metų buvo žurnalo "Mūsų Sparnai" redaktorių.

Velionis paliko žmoną Viktoriją ir dukterį Jonę Šernienę su šeima. Palaidotas Chicago lietuvių tautinėse kapinėse.

Pensininkai — reikalinga vyras su žmona prižiūrėti 2 namus ir sodą — daržą, Floridoje prie jūros. Už tą darbą gausite 3 kambarių su virtuve namą. Kreiptis į Dirvos redakciją.

PADĖKA

Mūsų Mylima motina, sesuo ir uošvienė
A. † A.

MARIJONA MACIAUSKIENE.

Mirė 1980 m. liepos mėn. 31 d. 5:30 val. vakaro buvo palaidota rugpiūčio mėn. 4 d. Mount Carmel kapinėse, Belleville, Illinois.

Nuoširdžiai dėkojame visiems: giminėms, draugams ir pažįstamiems už šv. Mišių aukas, gėles, aukas Lietuvių Fondui ir už pareiškimą užuojautos per spaudą, laiškais ir gyvu žodžiu.

Širdingai dėkojame kun. Vytautui Balčiūnui, O.F.M. už lankymą namuose ir už suteiktą šv. sakramentų, už šv. Mišių auką bažnyčioje ir ražančiaus maldas The Kassly Colonial Mortuary koplyčioje ir už palydėjimą į Mount Carmel kapines Belleville, Illinois.

Dėkojame grabnešiams: Vytautui Gaveliui, Feliksui Kriščiūnui, Alfonsui Gerčiui, Antanui Stančiui, Zigmui Grybinui ir Juozui Vanagaičiui. Ypatinga mūsų padėka yra už giesmes bažnyčioje Zigmui Grybinui ir Stella Stankus.

Taip pat dėkojame už užuojautas spaudoje ir pagerbiant velionę ALT S-gos St. Louis apylinkių skyriui, Lietuvių Bendruomenės East St. Louis skyriui, inž. P. Naručiai ir poniai su šeima, inž. A. Eivai ir poniai su šeima ir visiems kitiems užsakiusiems šv. Mišių aukas įvairiose šventovėse ir vienuolynuose.

Nuliūdę:

DUKRA AGUTĖ,
ŽENTAS BRONIUS TIŠKUS,
BROLIS PETRAS
IR VISI KITI GIMINĖS.

A. A.

KUN. JONUI GRIGONIUI

mirus, jo sesutę VERUTĘ NIKŠTENIENĘ

ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu

liūdime

Dr. Petras ir Konstancia
Stungiai

A. A.

KUNIGUI JONUI GRIGONUI-GRIGANAVIČIUI

staiga mirus, jo motiną ONĄ GRIGANAVIČIENĘ, brolių JUOZĄ, seseris ONĄ ir VERUTĘ NIKŠTENIENĘ su šeima bei visus gimines ir pažįstamus liūdėsio valandoje užjaučia ir kartu liūdi

Albertas Meilus su šeima
ir
Leonas Meilus